

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 29.

Maribor, dne 8. marca 1912.

Letnik IV.

V krizah.

Naše politično življenje je skrajno nezdravo. Kamor pogledamo, povsod vidimo same krize. V parlamentih, v deželnih zastopih, nikjer ne gre delo od rok, povsod vidimo, da je delovanje bolj ali manj o-
virano in zavoženo.

Na Ogrskem imamo sedaj zopet enkrat pravo krizo v celnem pomenu besede. Grof Khuen je podal ostavko. Sicer se že govori in listi že vedo poročati, da bo kriza na Ogrskem povzročila tudi krizo na Dunaju, toda to so še samo ugibanja. Ogrbi bi pač radi dobili nekoliko zadoščenja, ker mora Khuen iti, in novo ministrstvo bi si rado, predno je še sestavljeno, pridobilo nekaj lovorik, zato se hoče potegniti — Stürgkha v krizo in se lansira vesti o bližnji demisiji njegovega kabineta.

Kar se nas tiče, so tedaj še samo politične kombinacije, na Ogrskem je pa že padla odločitev. Khuen gre. V ogrski politični zgodovini se pričena nov odstavek. Epizoda Khuen je za nami in pričena se nova igra. Včerajšnja avdijenca ogrskega ministrskega predsednika pri cesarju je prinesla odločitev, ker demisija ministrstva bo gotovo sprejeta, in bogati grajšček iz Hedervarya bo moral zapustiti svojo vodilno mesto. Ko je pred dvema letoma bil poklican, da je stopil na čelo novemu ministrstvu, je zastavil svojo besedo, da ne bo v bančnem in vojaškem vprašanju dovolil opoziciji nikakih koncesij. Novi mož naj bi bil razvil zastavo stranke 67. leta in upostavil zopet redne parlamentarne razmere, ne da bi kaj ugodil stranki 48. leta. Toda ponesrečil je. Ni bil mož za to nalogo. Če je že politična preteklost grofa Khuena bila poročila, da bo to izvedel, o tem se je dvomilo že koj v pričetku. Bil je že poprej dvakrat ministrski predsednik in se ni nikoli izkazal. Še manj ga je usposobljala njegova preteklost kot — ban hrvaški, da bi dosegel sporazum med krono in Ogrsko. Dvajset let je vladal Hrvaško kakor tiran, in je na račun hrvaške ustave mnogokaj zagrešil, vendar ni napravil drugega, kakor da je pahnil de-
želo v še večje nesreče, od katerih se še sedaj ne more odpomoci.

Vprašanje nastane, kaj zdaj? Episoda Khuen že spada zgodovini. Cesar se sicer oficijelno še ni odločil, da bo demisijo sprejel, vendar se to smatra za gotovo. V prihodnjih dneh bodo vodilni ogrski par-

lamentarci sprejeti od cesarja, da povedo svoje naziranje in mnenje. Pričelo se bo zopet veliko prihajanje in odhajanje, toda oborožiti se moramo s precejšnjo potrpežljivostjo, ker tako hitro kriza ne bo rešena. Težko bo najti moža, ki naj bi napravil v zmedenih ogrskih razmerah red. Po časopisu pa že kroži neko ime, ki se prikaže na političnem obnebu skoro vedno, kadar je položaj na Ogrskem nerazjasnjen. Je to ime pl. Lukacs, ki je tudi pred dvema letoma, predno je bil poklican Khuen, igral veliko vlogo in bil dalje časa v ospredju. Je to mož, ki kakor „der fliegende Holländer“ vsakokrat, kadar se pogreze kak vodilni politik v prepad pozabljivosti, — privesla na površje. Tokrat pa že ima nevarnega tekmeča. Ime poznatega lisjaka, večkratnega ministrskega predsednika Wekerla stopa pri sedanjih kombinacijah precej v ospredje. Wekerle ima dokaj ozke vezi z grofom Tiszo, zato so njegove šanse zelo dobre.

Toda vse to so samo ugibanja, ker je položaj še povsem nerazjasnjen. Ne ve se še, bo li novi kabinet prevzel za glavno nalogo izvedbo volilne reforme, ali bo skušal vladati s sedanjo večino. Gotovo je, da tudi nova vlada ne bo imela posebnih prijetnosti, ker poslanci sedanje vladne večine že razglajajo, da bodo pobijali vsako vlado, ki ne bo dosegla koncesij pri brambni predlogi. Sicer se to ogorčenje vladne stranke ne sme vzeti preveč resno in tragično, toda kot pojav se lahko registrira. Sedanja vladna stranka obstoja namreč po večini iz elementov, ki jim je politika „kšeft.“ Spustili so se v volilni boj in prevzeli precejšnje volilne stroške zato, ker so računali, da jim bo poslančevanje to dvakrat, trikrat ali štirikrat povrnilo. So tedaj to zelo neškopuzni politiki, ki ne bodo nobeni vladni delali posebnih preglavio. Vsekakor bo pri sestavljanju novega kabineta zelo zanimivo in paziti bo treba precej, da se ne bo zopet vsa „kriza“ rešila na račun tostranske polovice, ker skušalo se bo to gotovo.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze se
vrši na Jožefovo dne 19. marca 1912
v Celju. Na njem govori tudi poslanec
dr. Krek iz Ljubljane. :: :: :: ::

PODLISTEK.

Človik pa jablan.

(Konec.)

V manjost žene v pajdastvo po kratek čas. Delavni ljudje nimajo časa za takšne vnanjube, te pa se sami v manjših kratkočasijo. Starši, ki takšni dela ne davlejo, tudi ne gledajo na to, s kom se pajdaži. Nagnenje k hudi se v teh letih že giblje, v takšni pajdašiji pa se godijo, ali pa pupunoma dozori. Sedennajstletni pajbar že zno več od sveta, kak neštirni seri mož. To je črv, ki se zaje v njegovo življenje in se včasih tujan do jedra pririne, pa pokunča še celo mladega človeka. Keka zguba!

Vcepleno drevo lepo rase, ali pasko se more meti, ka ga živina ne obje, ali veter ne potere. Okoli dreva se mora zagradi ogra, postavi se mu kol. Za par let zraste celi koš. Prekošnato drevo ne rodi. Veje, ki rasejo proti stebli, pa pregotite, se morejo odžagati. Odžagati se morejo tudi tiste svrži, ki se po drugih glojejo, ka se ne ranijo. Stake rane postane večkrat rak, ki drevo hitro funda. Deblo se more večkrat skrbno pregledati. Vtegniti bi se v njega zavrtati drevni črv. Takša pajdašija je za drevo jako nevarna. Črv se zajeda dale no dale, proti stržemi. Če ga v praven časi ne potegneš s stebila, se zavrti v stržen, pa pokunča najlepšo drevo.

Pasko meti se more na otroka po dokunčanoj školi, ka se ga ne hapi rak zmanjosti, pa črv slabe pajdašije, pa tudi na cepleno drevo se more jako pasko meti, za volo nevarnega raka, pa drevnega črva.

Prišlo je sprotilje. Toplo sonce se zažari na nebi, popihne ugodni veter, poprši pohlevni dežek, zeleni travica, vse se začne gibati. Na jablanih je vse belo batkov — popkov. Drevje de cvelo, jako de

letos cvelo. Tudi vcepleno drevo de cvelo — prvokrat.

Nastopi cveteči mojak. Stopin na bregi pa gledan po širokem poli. Od veselja mi kipi srce — kan pogledan sam cvet. Kre cest, ki ležijo med njivami, cvete trnje, lepo belo cvete, po šumah cvetejo črense. Kak da bi gledo planine, kere večni sneg pokrivil, se ti zdijo vesi, zagrajane, no posipane z belin cvetov.

Vsaken cveti so bele nitike, več ali manje, kakšne fele je pač drvo, na nitih se drži prah, sadonosnega življenja, zato se pravijo — prašniki. Na sredi med njimi je eden debeleši kak so drugi, ki ma na kunci precj debelo odprto kapico. Pravi se mu pestič. Pestič sega tujan do kunca cveta, prašniki pa ne. Spoder okoli pestiča so male mehke kruglice. Če je mirno vremen, pokaple prah od prašnikov na pestič, po pestiči prileze do kruglic. Keko kruglice se dotekne teko se jih oživi. Temi pravimo: „Sad se zaveže.“ Keko kruglice se oživi, teko jabok, grušek, pa drugEGA sadja je za enin cveton. Če pa dežuje, ali piše močen veter, odnese prah, ali ga pokunča. In kruglice se ne oživijo, cvet postane rjavi, „posmodilo se je“, pravimo.

Letos blo vreme vugodno. Sad seje lepo zavezo. Tudi vcepleno drevo je rodno. Gospodar bo vidjo no vživo prvokrat njegov sad.

Sadje zraste debelešo, na vse kraje visijo obložene svrži na zemlo, s potprinjami je je potrebno podpreti, ka se ne učešnejo od dreva.

Sosid na to ne gleda. Vso drevje se mu je zrasčesalo. Svrži obilnega sadja neso mogle nositi, — a podprjo pa jih ne. Za pa stoji samo štruclovje kviški, ves sadovnjak je pokunčan.

Čepek no pučica sta stopila v petnajsto leto. V cvetu svojega neđužnega življenja stojita. S cveta postane sad. Jablan rodi vsako drugo leto sad, človek vsako minuto obrodi sad svojih dobrih del, če je v milosti božjoj, pa obudi dober namen: Storititi vse

Kartelno vprašanje.

V ponedeljek dne 26. svečana je pričel zborovati pododsek narodno-gospodarskega odseka naše državne zbornice, ne glede na to, če bo med tem časom kartelna enketa uspešno delovala ali ne. Nujno je, da se pospeši uravnava kartelnega zakona, prvič z ozirom na predloženo reformo finančne postave, drugič z ozirom na to, da sedaj nimajo ljudske mase nikakega varstva napram poljubnim cenam karteliranih družb.

Odpor od strani industrijskih krogov je silen, pa tudi lahko umeven. Kartelni komite je znal skozi celih deset let spretno zabraniti vsak zakon, ki bi se nanašal na to, da se stre kartelno gospodarstvo. Še le leta 1910 je na pritisk vlade podal komite neko formalno izjavo, da vstraja v pasiviteti. Da bo ta latentni odpor tudi pri tokratnih razpravah zelo občuten, je umevno, saj se vrše ostre polemike med kartelnim referentom poslancem dr. Krekom in kartelnim komitejem. Poslanec dr. Freissler si prizadeva s pomočjo socialnih demokratov, ki igrajo pri tem zelo nečastno vlogo, zadevo skrajno zavleči, pa končno bo tudi ta odpor premagan, ker kakor vse kaže, ne namerava delati vlada prevelikih težkoč proti započetemu kartelni akciji.

V zakonodajstvu zoper privatne monopole leži velika narodno-gospodarska važnost. Če bi bilo to zakonodajstvo naperjeno samo proti kartelom kakor takim, bi se ti kmalu odtegnili vplivu istega s tem, da spremene svojo obliko. Tako na primer se je pred nekaj meseci avstrijski petrolejni kartel konstituiral kot društvo z omejeno zavezo pod tvrdko: „Petroleum-Produkte-Verkaufsgesellschaft“, ni torej nominalno več kartel, ampak društvo, v resnici pa ni nič drugega, kakor privatni monopol pod novim imenom.

Z vdejstvovanjem kartelnega zakona bo pa treba ustanoviti poseben urad, ki bo čuval konsumujočo maso pred spletkarijami kartelirancev, takozvani kartelni urad. V ta urad bi naj bili poklicani ekonomično in tehnično izobraženi praktični izvedenci, opremljeni s pravicami sodnika, neodvisni na vse strani.

To bi bil migljaj, kako odpraviti izsesavanje kartelov, ki so uklenili v svoje železne kremplje najvažnejše predmete, katere rabi ljudska masa.

* * *

Bogi na čast, sebi pa v zveličanje. Tü je že vek razložek med človekom pa med jablanoj. Pomisli, keko vsakojakega dela opravi človek od ranega jutra do pozne večeri, s vsakin delon pa obrodi novi sad, in si zasluži višnjo stopnjo plačila v nebesah.

V enem drevi lahko ali drevo človeškega življenja tak rodno postane, ka bi se pres podpore razčesalo.

V dobro jaboko silijo metelice, ki vlečijo v njo svoj rod, ker v njen živi. Jaboko postane pišivo.

Ravno tak sili v človeka sovražnik od vseh strani. V sroci mu obudijo grešne misli, poželenja no nagnenja, v kerih dozori grešna dela, ki v hipi pokunčajo ves sad dobrih del. Tü je treba močnih podprnj: vera, ki nas vüči, česa se naj poprimemo, ka sovražnika premagamo, vüpanje, ka naš boj nede zapstunj, ka nas čaka v nebesah večno plačilo, lübenzen, ki ves naš trüd osladi. Človek pres vere, vüpanja, lübezni je rodna jablan brez podprnj.

Sosid rodnega drevja ne podprjo, pa je pokunčan ves sadovnjak, zapstunj čakajo starši na sad svojega otroka, ki so si zredili v manjšuha pa potepüha.

„Smrt pograbi pod lopato kar rodil je beli dan. Slomšek.

Vse hiti k svojeni kunci. Jablan se zrodi, postane staro drevo, tüdi človek se postara.

V jeseni je bilo. Gleda sen skos okno po sadovnjaki. Žuto listje blo na drevji. Pripiho je močen jüg, za par dni blo drevje golo. Minuli so štirje mesci, sprotilje jen nastopilo. Drevje je drgoč pognalo, moja jablan pa ne. Posušila se je. Svrž za svržjo se je posušila. Vsako süho vejo sen odžago, pa se je posušila druga. Zaj se je posušila cela jablan. Vidjo sen še zadnji list, kak je opo na tla, pa je bijo tüdi sühi.

O ti moja jablan!

Posejo sen pečko. Sklila si se, postala pečkar, odeva sen te, ka te mrzlo vetrovje pa mraz ne po-

Evharistični kongres na Dunaju in ženstvo.

Počasi se približuje slovesni čas, ko bo katoliška Avstrija v metropoli države počastila evharističnega Zveličarja na izreden način, ko bo mnogo tisočev iz vseh dežel prinašalo skrivnosti Najsvetejšega zakramenta svoje počestjenje.

Povsod se pridno pripravljajo, da bi se XXIII. evharistični svetovni od 15. do 18. septembra 1912 na Dunaju sijajno vršil. Visoki in nizki, mladi in stari, se združujejo in pomagajo po svojih močeh k prispelu kongresa. V prvi vrsti stoje zopet — kar se s posebnim veseljem povdarja — katoliške žene in pa gospe, ki se posebno za propagando nesebično žrtvujejo. Sodelovanje naših katoliških žen se mora pa najsrčnejše pozdravljati, ker ravno te so poklicane s toplo gorečnostjo vzdramiti tudi mlačne in jih navdušiti za idejo kongresa.

Da so naše katoliške žene voljne svojo nalogo popolnoma izvršiti, dokazuje prezidialna seja ženske sekcije, kateri je predsedovala c. in kr. visokost nadvojvodinja Marija Anunziata. Te seje se niso udeležile samo nositeljice najbolj znanih plemiških imen pod vodstvom več udov najvišje cesarske hiše, ampak tudi zastopnice katoliškega dunajskega meščanstva. Posvetovalo se je o delu, ki odpade ženstvu na polju propagande kongresa.

Damski komite, kateremu načeljuje gori imenovana gospa nadvojvodinja Marija Anunziata, je razdeljen v šest sekcij: vsako vodi zopet po ena nadvojvodinja in sicer: finančna sekcija pod vodstvom nadvojvodinje Marije Jožefe, stanovanjska sekcija pod vodstvom nadvojvodinje Blanke, propagandna sekcija pod vodstvom nadvojvodinje Marije Terezije, lepševalna sekcija pod vodstvom nadvojvodinje Cite, sekcija za otroško obhajilo pod vodstvom nadvojvodinje Marije Valerije, permanentna sekcija pod vodstvom vojvodinje Hohenberg. Vsaki teh visokih voditeljic pa stoje na strani po ena predsednica, ena podpredsednica in večje število udov.

Koncem seje je izrazil eminenca kardinal Nagl, v čigar roki je vrhovno vodstvo vsega kongresnega dela, svoje posebno veselje nad gorečnostjo dam ter je podelil vsem sodelovalkam svoj višjepastirski blagoslov.

Razun že imenovanih so se te seje še udeležile: kneginja Trauttmannsdorf, kneginja Montenuovo, grofica Hoyos-Trauttmannsdorf, grofica Czernin-Schönburg, kneginja Valerija Windischgrätz, kneginja Weickersheim, kneginja Anna Esterhazy, grofica Kinsky-Wilcek, baronica Bourgoing, kneginja Khevenhüller-Clam, dednja princezinja Schwarzenberg, grofica Thun-Bouquoi, grofica Ressegner-Kinsky, gospa županova dr. Neumayer, gospa plem. Mautnerjeva, gospodična plem. Meroy.

Posledice stavke rudarjev na Angleškem.

Za Ameriko proizvaja Anglija največ premoga na celim svetu. Iz zemeljskih globin ga izkoplje letno približno 264.000.000 ton. Od tega ga porabi doma 180.000.000 ton, in 60.000.000 ton ga pa letno izvažajo.

kunča, rasla si, postala pencar. Kekokrat sen te oplejo, ukapo, no podlevo, pa ki koli privezo. Zrasla si v cep. Vcepjo sen te. Veselijo sen se prvega tvojeja sada, veselijo se drugega, veselijo sen se vsakega tvojega sada. Za pa — skoze mi silijo oči, si se mi posušila. Ojstra sekira še te čaka, žareči ogenj še, malo pepela de ostalo, sad tvoj, tvoj zlahtni sad, pa bo pozablen.

Tudi na drevi človeškega življenja se posuši svršč za svrščjo. Moči ga zapuščajo. Vrača se no vrači, itak ga zapusti zadnja moč. Drevo njegovega življenja se posuši — človek vmerje. Sad njegovih dobrih del pa ne premine, žin gre v večnost.

Slišo sen glas z nebes zapiši:

„Blažani mrtvi, ki vmerjejo v Gospodi, njihova dela grejo žjimi.“

Skrivno razod.

Pa sūho drevo človeškega življenja ne bo sūho ostalo. Tudi zanjega pride sprotljje. Prebūdjo se bo, stano bo, lepši de stano zgroba, če bo si v življenji zaslužjo.

V eksprenem vlaku.

„Mali vzroki — veliki učinki“ — ako pa bi še dvomila gospoda o resničnosti tega pregovora, poslušajte naslednjo povest, katero sem sam doživel.

Bilo je na divjem zapadu. Prišel sem iz Santa Fe. Že tri dni in tri noči je vozil ekspresni vlak z onc naglico, ki je lastna le ameranskim brzovlakom. Z neznansko hitrostjo smo se vozili po stepah in skozi gozdove, čez mostove, katere je zgradil človeški um nad deročimi rekami in groznimi prepadi. Ure so potekale enakomerno med spanjem in jedjo, branjem in razgovarjanjem, kadenjem in igranjem; nastale so male skupine, razvile so se simpatije in antipatije in pri zadnjem pokerju bi kmalu stopili v veljavo samokresi. Toda v onih krajih in v takih vlakih ni to nič čudnega in tudi ne vzbudi posebne pozornosti.

Umevno je zato, da so učinki splošne stavke rudarjev v Angliji občutni ne samo za Anglijo, temveč tudi za inozemstvo. Najpoprej se bo pokazalo pomanjkanje premoga na Angleškem. Vsa industrija bo prisiljena počivati; vsled česar bo zopet na tisoče, da, stotisoče delavcev brez dela.

Že nameravajo pogasiti vse plavže železa in jekla v Lancashiru; opekarne v Peterboroughu so ustavile obrat, istotako bodo k temu prisiljene velikanske livarne v Sheffieldu, kjer že sedaj počivajo tisoči in tisoči delavcev. Železniške družbe so že znižale število vlakov; opustile so že dalnje vlake, še celo lokalni promet se je reducirjal in če se v par tednih ne konča stavka, ni samo popolnoma uničena angleška industrija, temveč ustavljen bo tudi ves železniški in pomorski promet. Sicer se je v zadnjih tednih precej oskrbelo za slučaj izbruha velikanske stavke z nakupičenjem velikih premogovnih skladišč, kakor so to na primer storile londonske plinarne in elektrarne, angleška vojna mornarica itd., ali vse to ima komaj značaj prve preventivne odredbe za silo; da bi se pa s tem izhajalo več tednov, je popolnoma izključeno, četudi si železniške družbe še na ta način pomagajo, da zasežejo premogovna skladišča zasebnikov, seveda proti odškodnini. A vse to bi v najboljšem slučaju komaj zadostovalo, da se vzdrži obrat le nekaj tednov.

Ker je pa Anglija navezana na uvoz živil iz inozemstva, trgovinski obrat na morju pa vsled pomanjkanja premoga miruje, obstoja nevarnost za vse prebivalstvo Anglije, osobito za ono velikih mest, da nastane draginja živil, kakoršne še svet ni videl. Že sedaj, komaj se je stavka začela, gredo cene premoga in drugih živil tako rapidno kvišku, da postanejo iste nižjim, osobito delavskim slojem, sploh nedosegljive. Pekarne so že zdatno zvišale cene pecivu. Pomanjkanje premoga se pa občuti tudi v vseh večjih evropskih pristaniščih, tako na primer v severnih in izhodnih nemških pristaniščih. Te dni bi imelo priti v Hamburg več parnikov, a vsled pomanjkanja premoga so izostali.

V Avstriji pa ne bomo mnogo občutili, če stavka na Angleškem tudi del časa traja. Iz Anglije se letno uvažajo v Avstrijo komaj nekaj nad 7.000.000 ton premoga. Ta premog porabijo večinoma le paroplovne družbe in v slučaju nadaljevanja angleške stavke si bodo pač morale te družbe zadovoljiti z domačim premogom. Edino, kar bi pri tem znalo občutno biti, bi bile visoke cene našega premoga. Tudi tukaj bo imel le konsument škodo, med tem ko si bodo lastniki premogovnikov polnili svoje žepce.

Politični pregled.

Hrvaško.

Iz Vinkovcev se poroča:

Profesor Breyer je prepovedal dijakom tukajšnje gimnazije, da bi posetili predstave Protičeve gledališke družbe, češ, da so te predstave nemoralne. Ker so nekateri dijaki dotične gledališke igre že videli v Zagrebu, so šli vkljub prepovedi v gledališče. Eden izmed profesorjev jih je videl pri predstavi, jih spodil domov ter jih naznanil ravnateljstvu. Ravnatelj je nato prepovedal poset gledališča vsem dijakom.

Tretji večer naše vožnje je bilo, ko smo opazili, da je začel voziti vlak še hitreje, mogoče, da pridobi zamudo, katero je napravil, ko smo vozili le prav počasi skozi čredo bivolo v preriji.

In Yankeji so že tako čudni ljudje, da so obljubili strojevodji nagrado, ako ne zamudijo parnika na zadnji postaji.

Ravno smo pili v jedilnem vozu črno kavo — bilo je meseca oktobra in ob tej uri je bilo že temno — ko so naenkrat zaškripala kolesa, sirene so zazvižgale in čez nekaj sekund se je vlak ustavil.

Pogumnejši — med katerimi sem bil tudi jaz — so skočili iz železniških vozov, da izvedo, kaj se je zgodilo.

Ko smo prišli k strojevodji, je pripovedoval leta, zelo razburjen, sledeče:

„Znamenje za stoj sem videl — z lastnimi očmi — by Jove — dve reki sta bili in živahno sta mahali — potem pa naenkrat ni bilo ničesar več videti.“

Na naše klicanje nismo dobili odgovora; mož, ki je dal znamenje, se ni oglasil, najti ga pa tudi ni bilo.

Oni potniki, ki so se bali zamude, so se jezili nad strojevodjem in omenjali whiskey ter slično ognjeno vođo.

Skupina potnikov s strojevodjem na čelu je iskala ob progi; tem so se pridružili še drugi in končno so prišli do mosta, ki je bil oddaljen kakih sto korakov od mesta, kjer se je ustavil vlak.

Tudi jaz sem šel z njimi. Počasi in previdno smo stopali naprej — mogoče že kakih pet minut, ko so naenkrat zahtevali svetilke.

Nek sprevodnik in jaz sva se hitro približala. Pogled, ki se nama je tukaj nudil, je bil strašen.

Most, čez katerega bi se morali peljati, se je na drugi strani zrušil ter se čez sredo pretrgal. — Deset korakov pred nami je zijač globok prepad.

V onih divjih pokrajinah gleda človek vsak dan, da, vsake uro, smrti v obraz. In kljub temu ne more nikdo reči, da lažem, ako povem, da je nam

Čim je ravnatelj izdal to prepoved, so vsi dijaki korporativno posetili gledališče. Radi tega je bilo izključenih šest dijakov, drugi pa so dobili 8—16 ur zapora. Dijaki so z ozirom na te drakonske kazni — stopili v stavko in bodo pozvali vse srednješolce na Hrvaškem, da se pridružijo stavki.

Iz Sušaka zopet poročajo:

Pri zadnjih demonstracijah proti hrvaškemu režimu je bil aretiran neki dijak. Vsled tega so sklenili gimnazijci na Sušaku stavko. Dne 5. t. m. ob 10. uri dopoldne so napravili na hodnikih in pred vrati v razrede kordone in so zabranili profesorjem vstop v učne sobe. Ravnatelj je poklical telefonično žandarmerijo, ki je poslala 30 mož, da zabranijo tem stavkujočim dijakom izgrede. Sedem dijakov so aretirali.

Poraženi liberalci.

Dne 6. t. m. zvečer so skilale dunajske liberalne stranke shod v takozvano cvetlično dvorano na dunajskem ringu. Nastopiti je imelo več govornikov in kritizirati krščansko-socialno stranko. Okoli 6. ure zvečer pa je zasedlo lokali blizu 1000 somišljenikov krščansko-socialne stranke. Ko se je shod pričel, so zagnali krščanski socialci silen krik; demonstracija je bila naperjena v prvi vrsti proti znanemu ateistu Zenkerju. V enomer so doneli klici: Proč z izdajalcem! Hrušč je trajal pol ure in policijski komisar je bil primoran shod razpustiti.

Dunajski tramvajski uslužbeni — groze z stavko.

Dne 6. t. m. zvečer so imeli tramvajski nastavljenici zborovanje, na katerem so sklenili protest proti nastopanju ravnateljstva ter zagrozili s stavko. Ravnateljstvo je zagrozilo, da odpusti takoj vse one, ki bi začeli stavkati ter da izgube ti tudi penzijsko pravico.

Češko.

Most, 6. marca. Z ostrovskega okraja poročajo, da je gibanje premogarjev vedno bolj resno. Vršile so se konference delavcev ter so ti sklenili zahtevati zvišanje mezde za 25 odstotkov, začeni s 14. marcem.

Vstaja na Kitajskem.

Član dunajskega kitajskega poslanstva se je izrazil o sedanjem položaju na Kitajskem sledeče:

Naglašati moram, da so poročila o sporu kitajskih čet v Pekingu skrajno pretirana. Vsega skupaj se je uprlo samo kakih 2000 vojakov. Da so se vršili istočasno v Tientsinu izgrede, še ni nikakršen dokaz, da obstoja kaka organizacija. Cesarski dvor s temi dogodki ni v nikakršni zvezi, tudi ni opazati morda kakega sovražstva proti tujcem.

Ni res, da bi obstojala kaka južna in kaka severna vlada, marveč po celim Kitajskem je samo ena centralna vlada, ki je sedaj še v Pekingu in katere šef je Juanšikaj.

Zadnja poročila iz Pekinga se glase sploh zelo pomirljivo, zato pa prihajajo sedaj poročila o uporih z dežele. Vse gibanje je bila samo naravna reakcija. Dasi ravno je v Tientsinu vse mirno, vendar pa vlada v celim mestu zelo slabo razpoloženje. Prodajalne so vse zaprte. Sledovi strelav in divjanja čet se vidi na vseh koncih. V nekaterih ulicah leže na prostem na pol sežgani mrličji.

Vedno še ni končano obglavljenje rebelov, ki so jih dobile čete revolucionarne vlade v roke. Dve stot-

stopil mrzel pot na čelo. Nevarnost, ki je nam grozila tu, ni bila smrt v boju z divjimi rodovi ali deročimi zvermi, ampak počasno, mukopolno umiranje med razbitimi vozovi, v globelih globokega vodenega brezdna . . .

Med tem so prišli tudi drugi potniki. Najpogumnejši med njimi so se zgrozili, ko so videli globočino, v katero bi padli; verni med njimi so tiho izgovorili zahvalno molitvico.

Strojevodja je moral vedno in vedno ponavljati svoje poročilo; sedaj so ga vsi verno poslušali in na zbadanja z whiskeyem in drugo ognjeno vođo nikdo ni več mislil.

Mnogim so stopile solze v oči in nekdo je predlagal, da se izkažemo nepoznanemu rešitelju hvaležne.

V klobuk, katerega je nekdo takoj pripravil, je deževalo zlatnikov in papirnatega denarja.

Pa tudi sedaj je ostalo vse iskanje nevspešno. Skrivnostnega rešitelja ni bilo nikjer najti.

„Povejte mi, dragi prijatelji“, je nekdo vprašal strojevodjo, „kje ste zapazili znamenje?“

„Ne. Na levi strani.“

„Med tračnicami?“

„Nekako 30 korakov pred strojem.“

„Ali je bil kak mož?“

„Vrag me naj vzame, če to vem. Videl sem — vsaj mislim, da sem videl dve roki, ki sta živahno mahali na vse strani. — To vse ni trajalo dalj časa, kakor trideset sekund — vstegnil sem zatore in skočil na progo — potem — potem pa ni bilo ničesar več videti.“

„To je čudno.“

„Recite: čudežno“, se je oglasil nek reverend, ki se je takoj spomnil svojega duhovniškega poklica.

„Recite: fantastično“, je zatrdil neki zlatoiskalec iz Kansasa.

Še dolgo bi se morda prepirali za besede, ko nam je dala neka Amerikanka rešitev te zamotane uganjke — mimogrede rečeno: zelo mična Amerikanka . . .

niji angleških vojakov sta došla v Föngtal, drugo vojaštvo je ostalo v Tientsinu.

Res nič hudega se ne godi na Kitajskem, samo nekaj glav ne sedi več prav trdno na vratu in tujcem se ni bati za nič drugega, kakor za življenje in premoženje.

Ceško.

Dne 2. t. m. je zboroval komite za volilno reformo češkega deželnega zbora. Poslanec Körner je stavil predlog, da se tudi ženskam podeli enako kakor moškim, aktivna in pasivna volilna pravica. Komite se je izrekel za ta predlog. Na predlog poslanca princa Friderika Schwarzenberga se je sklenilo pozvati vlado, da ista zavzame tozadevno stališče.

Nemčija.

V seji nemškega državnega zbora dne 28. februarja 1912 je član centra dr. Mayer pri debati o budžetu državnega urada za notranje zadeve izvajal, da je nemški eksport od leta 1910 do leta 1911 poskočil za pol milijarde, tako da znaša zdaj 17.6 milijard. Procentualno je poskočil od leta 1910 za 7.5%. Če primerjamo to z Anglijo, vidimo, da je nemški eksport od leta 1891 do 1911 poskočil od treh milijard na 8.1 milijard, to je za 155%, angleški pa v istem času od 5 milijard na 9.2 milijard, to je za 83%. Nemški eksport se torej še enkrat toliko razvija, kakor angleški. Leta 1891 je znašal nemški eksport 62% angleškega, leta 1911 pa znaša že 87% angleškega. Če bo šlo tako naprej, bo Nemčija v desetih letih Anglijo popolnoma prekosila. Železnih izdelkov in strojev je Nemčija leta 1911 eksportirala za 1.9 milijarde, Anglija za 2 milijardi. Električnih izdelkov izdeluje in izvažata Nemčija danes že več kot Anglija. Kar se tiče surovega železa, ga Nemčija izvažata Zdrženimi državami največ.

Državni zbor.

Dunaj, 6. marca.

V današnji seji se je nadaljevala draginjska debata.

Takoj v pričetku so se vršile radi odložitve mandata pa dr. Korošcu potrebne nadomestne volitve v delegacije. Delegatom za Kranjsko je bil izvoljen, kakor že določeno, dr. Susteršič, njegovim namestnikom pa dr. Korošec.

Nato je zbornica nadaljevala razpravo o predlogih draginjskega odseka proti kartelom in draginji premoga. Trgovinski minister vitez Rössler je izjavil, da je težaven problem, ako se hoče rešiti kartelno vprašanje potom carinskih tarifov. Njegovo osebno mnenje je, da avstrijska industrija ni dovolj močna, da samostojno uredi kartelstvo, posebno ker bi pri tem posegla v mednarodne pogodbe. Kar se tiče predlogov draginjskega odseka, meni minister, da nima vlada ničesar proti resoluciji, glasom katere naj vlada prične proučevati vprašanje radi eventualnega monopoliziranja veletrgovine in produkcije sladkorja, železa, piva, spirita, premoga in drugega blaga, ki trpi vsled podraženja od strani kartelov.

Nato se je nadaljevala razprava o nujnem predlogu poslanca Schreinerja radi sodnijskih imenovanj na Češkem. Na vse pretege je hvalil Schreiner justičnega ministra Hohenburgerja.

Razun plenarne seje so imeli danes tudi razni odseki, kakor draginjski odsek, finančni odsek, odsek za državne uslužbenke, justični odsek in narodno-gospodarski odsek svoje seje.

„Come here . . . pridite sem“, je klicala in vsi smo prihiteli k njej.

Klečala je pred strojem, nežno bitje pred velikom in s svojimi majhnimi, belimi prsti je segla med žarkomet na levi strani ter med dve rdeči ruči lokomotive ter privlekla velikega nočnega metulja z osmojenimi krili — našega rešitelja!

Saj razumete — nočni metulj je prišel med luči, iskal pota na prosto in pri tem je padla senca njegovih flafotajočih kril na progo.

Njegova smrt nam je rešila življenje.

Nad tresočimi prsti lepe Miss smo se sklonili k mrtvemu metulju, da vidimo našega rešitelja. Bolj smo bili ginjani, kakor smo hoteli priznati.

Gospodična je napravila iz svojega robca mrtvaški prt za metulja.

„Ubogi revček“, je pristavila ter shranila vse skupaj kot drag svomin v svojo torbico.

Sedaj se je pa začelo pravo ameriško dražbanje. Ponujali so ji sto dolarjev za metulja, potem je šla cena vedno višje in višje, dokler ni vprašal nek znan bostonski milijonar gospodično, koliko hoče za metulja.

Miss je kratko odgovorila 50.000 dolarjev.

Bostonec je izpolnil denarno nakaznico za to svoto in dobil metulja s finim robcem vred.

Miss si je ogledala nakaznico, jo vtaknila v rokavico, napravila iz nje klopčič ter ga vrgla strojevodji z besedami:

„Catch!“ (Vjmite!)

To ni bila najmanjša senzacija tega večera.

Z vso previdnostjo je vozil vlak nazaj. Naslednje jutro smo prišli na bližnjo postajo, odkoder smo prišli po velikih ovinkih in zamudi petih dni vendar na cilj.

In sedaj: Ali se ni pri tej resnični povesti o nočnem metulju kot rešitelju nad dvesto ljudi uresničil pregovor:

„Mali vzroki — veliki učinki?“

Dunaj, 7. marca.

V današnji seji se je nadaljevala razprava o draginjski debati. Prvič je govoril minister za javna dela, Trnka. Izjavil je, da le deloma zamore pritrditi predlogom draginjskega odseka, nikakor se pa ne more strinjati s predlogi, ki zadevajo prepoved izvoza premoga, kajti s takšno prepovedjo bi se občutno zadelo češke premogovnike, ker le ti pridejo v poštev. V debato sta posegla še poslanca Kuranda in Winter, nakar se je draginjska debata prekinila.

H koncu se je odgovoril ministrski predsednik grof Stürgk na interpelacijo poslanca dr. Susteršiča in tovarišev, zadevajočo sklep ogrske zbornice radi vpoklicanja rezervistov. Ministrski predsednik je povdarjal, da se bo vlada z vso skrbnostjo ozirala na interese monarhije v vojaško-brambnem oziru.

Prihodnja seja državne zbornice se vrši jutri ob 11. uri predpoldne in je kot prva točka na dnevnem redu draginjska debata.

Raznoterosti.

Imenovanje. Nadzornika knežje domene Johannisberg v Porenju, gospoda Andreja Zmavca, je imenovalo c. kr. kmetijsko ministrstvo zadržnim nadzornikom s sedežem v Zadru.

Iz justične službe. V zadnji številki smo poročali o spremembah v sodnijski službi. Pomotoma je pa izotlo, da pride na mesto dr. Preskerja v Ormož dr. Fran Pupaher, do sedaj provizorični tajnik finančne prokuratorje v Trstu.

Iz finančne službe. Finančni svetnik dr. Alojz Tschmelitsch v Mariboru je prestavljen k pridobninskemu uradu v Gradec.

Bogoslovne študije podaljšane na šest let. Dunajska „Reichspost“ poroča, da bo o veliki noči objavljen papežev dekret, glasom katerega se določi doba študij za bogoslovce na šest let. Za posvečevanje v mašnika se bo zahtevalo spolneno 28. leto. Kleriki bodo študirali pet let bogoslovje in eno leto proučevanje sv. pisma. Dekret stopi prihodnje leto v veljavo.

Naklepi nasprotnikov. Na Pesnici hočejo Nemci zgraditi nemško šolo. Ker Schulverein noče dati denarja, bodo napravili posebno zbirko za to šolo, ki bo dobila naslov Ottokar Kernstockova šola. Z imenom tega nemškega pesnika-duhovnika upajo doseči največ uspehov. Slovenci zbirajte pridno za „Slov. Stražo“!

Dopusti vojaštva za časa žetve. Po dolgem medovanju, vsled nebrojnih peticij in vsled energičnega nastopa kmečkih poslancev smo vendar prišli tako daleč, da se dovolijo vojakom dopusti za dobo žetev. Vojak se mora javiti pri raportu in okrajno glavarstvo odredi nato preiskavo, je-li dopust v resnici potreben ali ne. Opomniti moramo: Takšni dopusti se dovolijo le moštvu infanterije, ne pa onemu topništva in konjeništvu. Druge države podpirajo poljedelstvo v tej zadevi vse drugače. Francija na prim. da za dobo nujnega dela viničarjem in kmetom vojaštvo na razpolago. Tudi v Nemčiji so tozadevno na boljšem, tako na primer dobe vojaki na Virtemberškem dopust še celo za dobo škropljenja vinogradov zoper peronosporo. Na Hesenskem se dovoli vojaštvo za raznotera dela v vinogradih in vojaki dobijo v takih slučajih isto mezdno, kakor drugi delavci. Če zamore torej Nemčija tako zdatno podpirati poljedelstvo, bi to v Avstriji pri nekoliko dobri volji bilo tudi možno. Brez dvoma zelo nujno in potrebno je, da se tem potom odpomore vsaj deloma silnemu pomanjkanju delavcev za časa najnujnejšega dela. Država — spomni se svoje dolžnosti!

Katoliška zavest in požrtvovalnost. Na Angleškem je podaril vojvoda norfolški, ki se prištevata med prve veljake angleške in ki je prepričan katoličan, katoliški šolski družbi na Angleškem 7.500.000 frankov za razširjanje katoliškega šolstva.

Hrvaško-slovenski klub zoper vinski davek. V seji finančnega odseka dne 6. t. m. je polemiziral poslanec deželni glavar dr. Susteršič zoper misel, ki se je sprožila od nemško-liberalne strani, naj bi se na vino naložil enak davek, kakor na žganje in na pivo. Dr. Susteršič je izjavil, da kot zastopnik vinorejske dežele protestuje najodločnejše zoper tako namero in da bodo poslanci vinorejskih dežel vedeli vsak tak poizkus preprečiti. Svaril je vlado, naj nikar ne poizkuša kaj takega, kajti zadela bi ob najhujši odpor! Izjavi dr. Susteršiča se je pridružil v polnem obsegu zaštopnik krščansko-socialne stranke Miklas, med tem ko je socialdemokrat dr. Diamand govoril za vinski davek. Hrvaško-slovenski klub bo del stal v prvi vrsti, če bo treba braniti našo vinorejo. Nobenega dvoma ni, da se namera novega vinskega davka ne bo izvršila.

Sattnerjev oratorij je največje slovensko koncertno delo. Njega izvajanje bo najbrž trajalo 2 uri. Delo obsega tri dele: I. del: Marijina smrt na zemlji in prehod v večnost; II. del: Marijino vnebovstajenje, prihod v nebesa; III. del: Marijino kronanje v nebesih. Oratorij vsebuje samostojne orkestralne točke, močene mešane zборе, ki predstavljajo deloma nebeščane, kore angelov in zemljane. Solistične vloge imajo: Marija v svojih spevih in v svojem hrepenju združiti se z nebeškim ženinom, njen govor pred smrtjo in njeni Boga slaveči spevi — jubilacij ob njenem kronanju v nebesih (sopran); drugo glavno vlogo ima ženina — sv. Duh v nebesih, ki kliče

Marijo k sebi v I. delu in pripovedovalec ter preroški glas v II. in III. delu ima bas — baritonist; nadaljne vloge imajo angeli in sicer sopran in tenor. Pri koncertu bodo sodelovali: vloga Marije poje koncertna pevka gospa Pavla Lovšetova, vloga sopranskega angelskega glasu gospod operni pevec Ljubiša Iličič in vloga sv. Duha — ženina, pripovedovalec in preroškega glasu — operni pevec gospod Josip Križaj. — Vstopnice za oratorijska proizvodnja se prodajajo tudi v trafiki „Uniona.“ — Kakor slišimo, se bodo udeležili štajerski Slovenci v obilnem številu te muzikalične prireditve. Je to le želeti in priporočamo da vsi ljubitelji glasbe in petja posetijo te dni belo Ljubljano.

Taft, predsednik Združenih držav severoameriških, in katoliška cerkev. „Energična opozicija katoličanstva nasproti anarhističnim in socialnodemokratskim težnjam najde živahno odobravanje in najvišjo priznanje tudi od strani nekatoličanov. Katoliška cerkev in njen nauk je najboljša varuhinja reda in zakonov. Z veseljem pozdravljamo, da je Rim z zvišanjem števila ameriških kardinalov izkazal čast naši deželi in delovanju naših škofov. Katoliška cerkev si naj bo pri njenem prizadevanju za ohranitev reda in zakonov svesta podpore in simpatije vseh nekatoličanov.“ To so besede predsednika največje in najmočnejše republike na svetu, Tafta, v pismu, ki ga je odposlal kardinalu Farleyju, v katerem se opravičuje, da je zadržan, prisostvovati banketu, ki so ga priredili nekatoličani kardinalu na čast. To pismo bi si naj naši verski nasprotniki vtaknili za klobuk.

Südmarka na Goriškem! Südmarka izteza že vedno dalje svoje grabežljive kremplje. Pri nas na Štajerskem so ji razmere v St. Ilju nekoliko zaprle sapa, zato si išče delokroga drugod. Nedavno temu je kupila na zgodovinsko znanem Predilu na Goriškem gostilno. Ker Südmarka ni dobila koncesije za gostilno, je naprosila za koncesijo najemnica Südmarkine gostilne, „strammdeutsch“ plem. Millstädtey. **Ei je začela svoje delovanje s tem**, da je slovenske rudokope vedno zmerjala na vse mogoče znane načine. Pa tudi sploh njeno obnašanje vzbuja med prebivalstvom ogorčenje. Zato se je domače ljudstvo vprlo in pri županstvu v Logu protestiralo proti temu, da bi se izdalo koncesijo omenjeni osebi ter se ob enem izjavilo, da popolnoma zadostuje ena gostilna za vaščane in popotnike. Starešinstvo je protestu tudi enoglasno ugodilo ter se izreklo proti zahtevani koncesiji. Sedaj se cela zadeva nahaja pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Tolminu. Od te oblasti je odvisno, je-li se bo morala Südmarka umakniti od koder je prišla, ali pa nastanejo na severnem Goriškem novi nacionalni prepiri med domačimi mirnimi domačini in privandranimi Nemci.

„Danica.“ Slovensko katoliško akademsko društvo „Danica“ na Dunaju ima v torek dne 12. t. m. svoj peti redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnikov bratskih društev. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo klubov. 5. Poročilo revizorjev. 6. Volitev novega odbora. 7. Poročilo zastopnika Lige. 8. Poročilo komisije za izpremembo poslovnika. 9. Poročilo pripravljalnega odbora za počitniški sestanek. 10. Poročilo komiteja za evharistični kongres. 11. Eventualnosti. Lokal: Restavracija Leithner, Auerspergstrasse 6. Začetek ob 8. uri zvečer.

Domovinska ljubezen. Dante, največji pesnik srednjega veka, nam pripoveduje v „Pecku“ svoje božanske pesnitve, da so zaničevali domovinske ljubezni bolj kaznovani, kakor pa krivoverci. Tudi v nemških srednjeveških pesnitvah se zreali velika ljubezen do domovine, in junak, boreč se za domovino, se bojuje tudi za vero, in obratno. Po besedah sv. Avguščina je domovinska ljubezen najslajša dolžnost človekova na zemlji. Po njegovih mislih je pa zmožna le vera tolažiti tiste, ki morajo zapustiti domovino. In to je res. Zato v tem oziru ne moremo čislati zaslužnih mož, katerih kosmopolitizem zastopa ljubezen do lastne domovine. Može, kakor Goethe, Herder, Lessing, Heine in cela vrsta klasikov in modernih, nam ne imponirajo izven pesniškega sveta, ker so nam znane njihove misli o domovinski ljubezni. Tudi pri nas v zadnjem času ni mnogo boljše! Naši starejši pesniki so vsi več ali manj opevali tudi ljubezen do rodne zemlje. Novejši moderni — vsa čast izjemam — pa ne mislijo mnogo na to. Včasih so „preganjali“ pesnike radi narodnosti, sedaj jih ljubkujejo radi mednarodnosti.

Stoletnica velikega moža. Na božični dan lanskega leta je minilo sto let, odkar se je rodil v Mainzu veliki socialni škof Emanuel pl. Ketteler, kateri je postal nov steber katoliške Nemčije. Škof Ketteler je preživel mladostna leta precej burno. Že kot majhen deček je bil večkrat kaznovan od svojih starišev in drugih predstojnikov radi svojega strastnega značaja. Nekaj let je bival v jezuitskem penzjonatu v Brigu na Švicarskem, kjer se ni posebno dobro učil. Toliko rajši pa se je bavil s telesnimi vajami. Obenem je kazal v skrajni meri svoje slabosti, zlasti jezo, prepirljivost in oporekanje. S 17. letom je izstopil Ketteler iz zavoda z namenom, da se pripravi zasebno za zrelostno skušnjo v Münstru. Istočasno je tudi izprevidel svoje slabosti ter krenil na pravo pot, kar je posebno razveselilo njegovo dobro mater. Za časa svojega bivanja na vseučilišču v Göttingu je tako dolgo rogovilil, dokler mu ni v napovedanem dvoboju nasprotnik odsekal skoraj ves nos, ki se mu ni nikdar docela zacelil. Dvoboj, smrt očeta in mate-

re, slabi cerkveno-politični odnosi — vse to ga je popolnoma izpreobrnilo in mu pokazalo edino pravo pot, po kateri je hodil odslej častno in vestno do svoje smrti. Postal je duhovnik in kot tak proš pri S. Hedwig in končno mogunški škof, ki je s svojim razumnim in energičnim delovanjem neizmerljivo koristil katoliški cerkvi v Nemčiji. Kot starček je večkrat rekel: „Ich verzweifle gar nicht an den Jungens; o, was war ich für ein Junge! Ich taugte gar nichts“ in je dostavil: „Ich war ein flotter Student, aber vor Dingen, deren ich mich vor der Welt zu schämen hatt, hat mich Gott bewahrt.“

Podpornemu društvu za slovenske visokolce na Dunaju so v času od 1. do 20. februarja 1912 darovali: 100 K: posojilnica v Mariboru; 58 K: udeleženci gostije gospoda dr. J. Žmaveca in gđe. T. Petovarjeve v Bunčanih po gospodu dr. Kreftu; 50 K: čisti dobiček od prireditve v Orteneku v počitnicah 1911 po gospodu Jakobu Silcu; po 20 K: dr. J. Pirnat, St. Ilj pri Velenju, posojilnica pri Sv. Lenartu in Fran Štupica, c. kr. notar v St. Lenartu; po 10 K: Ernest Jeras, pristav južne železnice v Trbovljah, vseučilišni profesor dr. M. Murko v Gradcu, dr. Franc Jankovič, okrajni zdravnik, namestnik deželnega glavarja v Kozjem, Anton Povšič, Trst, Glavna hranilnica in posojilnica pri Sv. Lenartu, dr. Milan Gorišek, odvetnik, ravnotam, isti (še enkrat 10 K) iz kazenskih poravnay, dr. Ivan Pekolj, vpokojeni deželno-sodni svetnik na Dunaju, dr. Kac v Mariboru; 9 K: Fran Štupica, c. kr. notar v St. Lenartu iz kazenskih poravnay; po 5 K: Jos. Velkavrh, c. in kr. stotnik bosansko-hercegovaške pešpolka št. 2 v Gradcu, Janez Klemenčič, c. kr. višji poštni kontrolor v Ljubljani, Ivan Liesskounig v Gradcu, Anton Terstenjak v Ljubljani, dr. J. Kronvogel, sodni svetnik in predstojnik okrajne sodnije v St. Lenartu, Josip Janžekovič, župnik, ravnotam; po 4 K: Anton Manzoni, c. kr. sodnik v Kopru, dr. Fran Tiplič, zdravnik pri Sv. Lenartu, Josip Budež na gradu Tolstivrt pri St. Jerneju; po 3 K: Fran Martelanc, c. kr. okrajni živinozdravnik v Tolminu, dr. Ožbolt Ilanig, c. kr. sodnik in Anton Kraigher, notarijski kandidat, oba pri Sv. Lenartu v Slov. gor., Fr. Štupar v Ljubljani; po 2 K: Matija Pirc, c. kr. profesor v Mariboru; Josip Stukelj, hranilnični tajnik, in Franc Kramberger, posojilnični tajnik, oba pri Sv. Lenartu v Slov. gor.; po 1 K: Alojzij Arnuš, gostilničar, Karol Aubl, Ivan Vodlak, c. kr. kontrolor, Anton Ješovnik, veleposestnik, in Ignacij Kurbus, posestnik, vsi pri Sv. Lenartu v Sl. gor.; skupaj 432 K. — Vsem darovalcem, zlasti še stari društveni dobrotnici posojilnici v Mariboru in zavodnim Sentlenarčanom za njih skupno zbirko 108 K, vposlano po notarju gospodu Štupici, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Ker bo treba nadaljevati z razdeljevanjem podpor še cele štiri mesece, prosimo za nadaljne prispevke pod naslovom blagajnika: dr. St. Lapajne, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Bräunerstrasse 10.

Ljudsko štetje 1910 in 1911. (Najzadnejši podatki.) Italija 34.686.653, Srbija 2.922.058, Mehika 15.063.207, Švedska 5.521.943, Rusija 160.095.200 (in sicer: 111.650.500 v evropski Rusiji, 11.671.700 Poljska, 3.015.700 Finska, 11.392.400 Kavkazija, Sibirija 7.878.500 in 9.631.300 Osrednja Azija), Nemčija ima 64.896.881, Švica 3.736.685, Španska 19.503.668, Bolgarija 4.329.108, Norveška 2.392.698, naša monarhija 51.314.271 (Avstrija 28.567.898, Ogrska s Hrvaško 20.850.700, Bosna in Hercegovina 1.895.673).

Štajersko.

Mariborske novice.

Za žiljaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Medvedšek, župnik, 7 K; Gorjup Peter, kaplan, 5 K; kot žodatek iz gostije Horvat in Marije, rojene Janžekovič, 4 K; Spintre, profesor, 2 K; posojilnica v Framu 10 K; dr. Lukman, Peter Štefan in dr. Medved, namesto venca na grob častitega gospoda župnika Wolfa, 30 K; Terstenjak Ernst, vojni kurat, 10 K; posojilnica v Gornji Radgosti 40 K; Gassenburger iz Slivnice vrečo krompirja; Čiček iz Hoč vrečo krompirja. Vsem p. n. dobrotnikom in dobrotnicam stotero: Bog plati!

Slovenščina na naših uradih. Velikokrat smo že imeli priliko osvetliti, kako se po naših uradih pači slovenščino. Sedaj nam je prišel v roke neki odlok c. kr. okrajnega glavarstva, podpisan od dr. Oplustila. Tiče se osebno-dohodninske napovedi in se glasi tako-le: „Zavrnitev, zaradi neizpodbijanja podlag o odloku glede pomanjklivosti osebno-dohodninske napovedi z dne 3. 4. 1911. Št. 3043.“ — Kdor to razume, dobi groš. Človek res ne ve, ali bi se smejal, ali bi se zgražal. Vsekakor je škandal, da naši uradi, ki imajo opraviti v veliki večini s slovenskimi strankami, nimajo uradnikov, ki bi znali slovenski vsaj toliko, da jih človek razume. Da bi si uradniki skovali popolnoma svoj jezik, ki je pravo skrupalo in nerazumljiv vsemu svetu, to pa vendar ne gre.

Kaj vse alkohol napravi. Franc Emeršič, brzojavni delavec v Novivasi pri Mariboru, si ga je pretečeni tork zvečer po delu privoščil nekaj kozarcev čez žejo. Ko je okoli polnoči prišel vinjen domov, ga je njegova žena Julijana radi njegove zapravljivosti začela zmerjati, naka je nastal med obema za-

konskima prepir. Da bi žena za povrh še ne bila te-pena, je zagrabila svojega malega otroka in hotela zbežati iz hiše. V tem hipu je pa mož zgrabil in s tako silo na tla vrgel, da si je žena strla desno roko v rami in je morala z otrokom vred oditi v bolnišnico.

Nemška predrznost presega v Mariboru marsikje in mnogokje vse meje. Poroča se nam, da je neka slovenska stranka vprašala za stanovanje v neki hiši, ki ima nemškega gospodarja. Ko je stranka izrazila željo, da bi imela rada dvojezični napis, je je ljubeznjivi Nemec osorno zavrnil: „A, Sie sind ein Windischer?! Für windische Parteien ausgeschlossen!“ Taka je tedaj ljubezen Nemcev do nas. Ti ljudje nas tako sovražijo, da bi najrajši dosegli, — če bi bilo v njihovi moči — da bi poginili na cesti. Seveda, nemškutarji in štajercijanci bodo kljub temu še nadalje pridigovali, da nam Nemci hočejo dobro, da moramo skrbeti, kako bi živeli z njimi v miru. Razumemo. Če bi mi potrpežljivo životali za plotom, oni se pa šopirili na naš račun v ponosnih palačah, potem bi že radi živeli z nami v miru.

Smrtna kosa. V torek dne 5. t. m. je umrl učiteljski J. Tscharre, sin gostilničarja pri „Schw. Adler“, v 21. letu svoje starosti.

Pohvaljeni orožniki. Deželno orožniško poveljstvo v Gradcu je javno pohvalilo gospode orožniške stražmojstre: M. Kaschmana, Matija Presečnika in Melhiorja Zupana radi njihove uspešne varnostne službe. Kaschman je dobil še tudi pohvalno spričevalo. Vsi omenjeni so pridržani orožniškemu oddelku Maribor.

Prememba posesti. Trgovca Felber v Dravski ulici je kupil Lončaričevo hišo v Viktringhofovi ulici, nasproti kavarni Günther, za 48.000 K. Novi posestnik namerava zgraditi dvonadstropno, moderno hišo.

„Slovenska Straža“ ima v ponedeljek kakor navadno svoj družinski večer v gostilni gospoda Kirbiša. Pridite!

Konjski sejmi v Mariboru. V Mariboru se bodo vršili konjski sejmi v vsako drugo sredo na se-mišču za svinje. Prvi bo dne 13. t. m.

Porotno zasedanje. Za prvo letošnje porotno zasedanje so določeni sledeči slučaj: v ponedeljek, dne 11. t. m.: Terezija Svenešek, uboj, predseduje dr. Vovšek, in Jakob Mere, uboj, predsednik tudi dr. Vovšek; v torek dne 12. t. m.: Ignacij Žnidarič, požig, predsednik dr. Fraidl; v sredo dne 13. t. m.: Janez Stiplošek, tatvina, predseduje dvorni svetnik Perko; v četrtek dne 14. t. m.: tiskarska pravda proti N. Jahnju in L. Kraliku, toži znani Fr. Laval, predseduje Morocutti.

Celjske novice.

Dar. Gospodična Jožefa Golavšek, cvetličarka na Bregu, je izročila podružnici „Slovenske Straže“ 11 K 70 vin., katere je nabrala za obmejne Slovence. Hvala ji lepa za ta dar. Naj jo posnemajo druge celjske Slovenke!

Občinske volitve v celjsko okolico, ki so se vršile meseca novembra lanskega leta, so potrjene. Občinsko starešinstvo se v kratkem konstituira.

Naše cenjene somišljenike v mestu in okolici opozarjamo, da si oskrbe svoje potreščine pri naših slovenskih trgovcih in obrtnikih, ki inserirajo v našem listu.

Ptujske novice.

Umrla je dne 2. t. m. na Dunaju gospa Konstancija Osterberger, hotelirka iz Ptuja. Truplo so prepeljali v Ptuj in ga pokopali na tukajšnjem mestnem mirodvoru.

Iz ljudske šole. Na trirazrednici na Bregu pri Ptuj (prvi plačilni razred), je oddati provizorična služba učitelja. Prošnje do dne 1. aprila.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v četrtek dne 14. t. m., ob 9. uri dopoldne, v ptujski okoliški šoli.

Občinske volitve. Dne 6. t. m. je bila zadeva naših občinskih volitev pred upravnim sodiščem na Dunaju. Upravno sodišče je priziv zavrnilo. Od navedne kmečke občine se zahteva, da se mora razglasiti o razpisu občinskih volitev na krajno običajni način nabiti in sicer na vidnih, vsem občanom vsak čas lahko pristopnih mestih. Za mesto Ptuj je pa popolnoma zadostovalo, da je bil razglas o razpisu občinskih volitev nabit le samo na eni občinski deski, na precej skritem kraju v — rotovžu. Med ptujskimi meščani vlada splošna nevolja.

Trboveljske novice.

Sv. misijon. Pretečeno nedeljo popoldne se je pričel pri nas sv. misijon. Vbdijo ga č. č. pp. kapucini iz Celja. Sklep misijona bo v nedeljo popoldne. Želimo, da č. č. patri dosežejo velik uspeh.

Iz soc.-dem. tabora. V nedeljo so ustanovili tukajšnji sodrugi neko „Vzajemnost“ za Štajersko in Koroško. Gotovo je treba zopet kakemu sodrugu — dobro plačanega mesta na račun delavskih žuljev.

Nesreča. Pretečeni ponedeljek je padel pri tukajšnjem rudniku 19letni rudar Milan Zelenko, doma iz Siseka na Hrvaškem, v nad 40 metrov globoko navpično jamo (šah) in obležal seveda na mestu mrtve. Vzrok je baje lastna neprevidnost.

Smrtna kosa. Isti dan je umrl sin posestnika in občinskega redarja gospoda Lipovška. Lansko pomlad je imel prvi nabor. Da bi ne bil potrjen, je baje, kakor se govori, zavžil razna sredstva, da je

postal slab, vsled česar je potem zbolel in sedaj umrl. N. v m. p.!

Skupina J. S. Z. šteje že na 100 redno plačujočih članov. Rudarji se zanimajo za to organizacijo, saj jim pa tudi nudi lepo priliko, da za male mesečne prispevke dobe v boleznih izdatne podpore.

Orel. Naš vrli Orel si je ustanovil tamburaški klub, ki šteje okrog 20 članov, kateri se že prav pridno vadijo pod vodstvom gospoda organista Ličerja. Želimo, da nam dajo kmalu priliko, da slišimo, kaj premore vstrajnost. Na zdar!

Razpustilo se je društvo rudniških paznikov, ker so vsi člani pri J. S. Z.

Ljutomerske novice.

Od sodnije. V Ljutomeru dobimo zopet nemško-nacionalnega okrajnega sodnika iz Kočevja, nekega gospoda Medica. Pri naših posilinceh vlada vsled tega veliko veselje.

Požar. V Stročji vasi je zgorelo pretečeno soboto dne 2. t. m. posestniku Kapunu tik „Tivole“ gospodarsko poslopje in hiša. Rešili so k sreči še živino in žitnico. Kako je ogenj nastal, se ne ve; misli se, da je nesrečo povzročila zlobna roka.

Na pustni večer sta se udeležila javne maske-rade davkarska uradnika Urschitz in Sideritsch, ko so vprizorili ljutomerski električni tramvaj. Ali je to znano gospodu upravitelju Ulmu? Nemškim uradnikom je vse dovoljeno.

Drugi kraji.

Spodnja Polskava. Vsled odloka c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru se bo v ponedeljek dne 11. sušca vršil v Spodnji Polskavi živinski sejem.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. O ti nesrečni alkohol! Dne 5. t. m. je šel 84 let stari Ignac Urnaut nekoliko vinjen po cesti od postaje Brezno proti Ribnici. Pri tako imenovani „Hudi peči“ je padel iz ceste v pet metrov globoki prepad, treščil z glavo ob kamen in se ubil.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Naš okrožni zdravnik dr. Karol Krautner se preseli v St. Marein bei Knittelfeld. Bil je miren značaj. Na njegovo mesto pa pride baje dr. Hans Fasching, rodod domačin Sentlovrčan. Sicer pa deželni odbor mesta še ni razpisal.

St. Lovrenc nad Mariborom. Kaki pogrški so se zgodili pri zadnjem občnem zboru tukajšnjega: „Feuerwehrvereina“ dne 25. februarja 1912 pri gopej Novak? 1. Nudilo se je preveč gratis piva in vina, zato so bili nekateri požarniki res žarni in boja-željni. Drugokrat se naj raje manj pije, več varčuje, več misli in manj govori. 2. Razburljiv je bil govor načelnika Mihaela Moge. 3. Nepravilno so bili v to društvo sprejeti nekateri mladi fanti; njihova imena se v društveni dvorani niso na tablici objavila, o njihovem sprejemu ali nesprejemu odbor — edini merodajen faktor — nikdar ni sklepal. 4. Vsled tega so oddane glasovnice teh nepravilno sprejetih udov neveljavne in neveljavni je celi volilni akt. 5. „Feuerwehrverein“ se je med volitvami postavil kot političen „Kampfverein“, zato je požarni sluga stopal od mize do mize in kričal: „Unser Feuerwehrverein ist ein deutscher Verein.“ Te besede sudsarkovca so osupnile vse navzoče v službi požarne brambe osivele može obeh narodnosti. In resnici na ljubo moramo konstatirati, da citirane besede tudi načelniku Mogju niso bile všeč. Saj je ravno on do sedaj še vedno čuval nepristranost in nestransko v tem društvu, kojega namen je izražen v § 1 društvenih pravil: „gasiti požare ter reševati človeško življenje in človekovo imetje.“ Kdo li je pripravil Gugerija, Schilhana, Novakovega mesarja (Arila in druge, da so vrgli v nepolitično ognjeasno društvo narodnostno strankarstvo? Ali ne tiči za imenovanimi neki suh in dolg izgojitelj, ki je med pretepom bil tudi pri Novakovi in se močno zanimal za dogodke, volitve in pa sklepe občnega zbora? Vsi trezni navzoči požarniki močno obžalujemo, da stotnik Moge ni mogel izpeljati volitev per acclamationem. 6. Feliks Heinschko, — kot navaden ud društva — sploh ni imel pravice, staviti predlog, da se naj izključi Ignaca Tomissa, ker tak predlog bi imel glasom pravil staviti samo odbor — „der Wehrausschuss“; ta pa ga ni mogel staviti, ker v nobeni svoji seji Ignaca Tomissa nikdar ni izključil. 7. Stotnik Moge je zamudil, to celo stvar glede Tomissa nepristransko pojasniti in tudi Heinschkov predlog takoj zavrniti. 8. Privatna Tomissova pisma ne morejo biti vzrok njegovega izključenja iz društva. 9. Tomissov izgovor, da ni mogel priti gasiti Novakovega požara, ker je čuval in branil svoje stanovanje, se mora upoštevati, ker je le okoli 20 korakov oddaljen od Novaka. 10. Občni zbor vsled kravalov ni bil zaključen, naj se torej zopet skliče.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dne 25. svečana t. l. popoldne so nastali pri vddvi gospej M. Novak veliki izgredi. Tukajšnji „Feuerwehrverein“ je imel svoj občni zbor. Po uvodnem govoru načelnika nadučitelja Mogja in po izvršenih volitvah novega odbora in šaržov je predlagal usnjar Feliks Heinschko, naj se odbornik Ignac Tomiss izključi iz društva, ker je baje pred tedni pisal žaljivo privatno pismo gostilničarju Jakobu Novaku in ker ob zadnjem požaru pri taistem ni hotel priti gasiti. Vsled tega predloga je bil Tomiss tako razburjen, da je udaril s pestjo pred Heinschka na mizo, rekoč: „Privatna pisma požarno brambo nič ne brigajo; gasiti pa nisem

mogel priti, ker sem čuval v podstrešju svoje doma-
vanje, ki je le kakih 20 korakov oddaljeno od gore-
če Novakove hiše." Dalje ni mogel govoriti. Nekdo
priskoči, zgrabi Tomissa za grlo, prihitijo še drugi
in vsi vlečejo Tomissa ven kot kako žival, drugi ga
pa branijo; radi tega se začnejo požarni brambovi
med seboj zmerjati, klofutati in boksati. Vsled straš-
nega krika se je zbralo okoli hiše polno radovedne-
žev, otrok in odraslih. Načelnik Moge zgrabi svoj
„monti" in odhiti, ne da bi zborovanje zaključil. O-
menimo, da so bili to Šudmarkovci med seboj. Tako
omiko širi Šudmarka. Ta dejanja so bila nečastna,
zato bi se moralo glasom pravil mnogo udov izklu-
čiti. Tak madež se ne more več oprati iz tukajšnjega
„Feuerwehvereina."

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo dne
10. t. m. ima Mladeniška zveza svoj mesečni poučni
shod z govori in deklamacijami. Mladenci, pridite
polnoštevilno!

Korena. V številki od dne 16. februarja smo
poročali, da je Martin Kocbek ranil z nožem Franca
Kosa, tesarskega učenca. Kakor se nam sedaj poro-
ča od zanesljive strani, je bilo naše poročilo napač-
no. Fantje so imeli med sabo nekaj prepir in so se
nekaj stegli s palicami, toda Martin Kocbek ni niko-
gar ranil z nožem, ker noža sploh imel ni. Poprav-
ljamo rade volje, ker nečemo nikomur delati krivice.
Da bi bil Martin Kocbek kak zločinec, seveda ne mo-
re biti govora.

Slov. Bistrica. Čitalnica v Slov. Bistrici vabi
na dr. Josip Vošnjakov spominski večer, ki se vrši
v soboto dne 16. marca t. l. v prostorih hotela „Av-
strija" s prijaznim sodelovanjem dunajskih konser-
vatoristov gospoda A. Nerata (gosli) in gospoda M.
Ungerja (glasovir). Spored: 1. „Spominski govor."
Gospod profesor dr. Pivko. 2. „Lavorika na grob mo-
ža." Deklamacija. 3. Ch. de Beriot: „Fantasie Ballet
op. 115." Na goslih gospod Anton Nerat. 4. L. van
Beethoven: „Son. Pathetika op. 13." Na glasovirju
gospod M. Unger. 5. „Čolnčku." Mešan zbor. 6. M.
Unger: „Scherzo B-dur." Na klavirju gosp. skla-
datelj. 7. Vientemps: „Ballade et Polonaise." Na gos-
lih gospod Anton Nerat. 8. „Veseloigra." Spisal dr.
Josip Vošnjak. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstop-
nina: sedeži I. in II. vrste 1 K 50 v, III., IV. in V.
vrste 1 K 20 v, ostali sedeži 1 K. Stojšča 40 v. Čisti
dobiček je namenjen dr. Josip Vošnjakovi ljudski
knjižnici.

Makole. Dne 4. t. m. smo imeli tudi pri nas
občinske volitve. Sijajno je zmagala naša Slovenska
ljudska stranka. Imamo v odboru 10 naših. V II. in
III. volilnem razredu si naši štajerci janci še niti
kandidatov niso upali postaviti. Naši pa so prišli na
bojišče skoraj da v polnem številu. Slava, trikrat
slava! Nekateri kaže-omahljivec smo slovesno položi-
li pod mizo. Dati se voliti od ene stranke, potem pa
prestopiti k nasprotni, to je gotovo prav grda nezna-
čajnost. Za plot z njo, kjer koprive rastejo! — Nekdo,
ki se mu je sanjalo, da bo v kratkem postal makol-
ski župan, še sploh v odbor ni prišel.

Konjice. Bralno društvo in Dekliška zveza pri-
pravljata uprizoritev „Male pevke", lepe igre z mi-
nim petjem, menda na velikonočni ponedeljek. Vloge
so v dobrih rokah in zato bode vspeh gotov. Bomo že
povabili.

Stranice. Na gostiji gospoda Štefana Falnoga
in Marije Videčnik v Bukovljah na Stranicah je na-
brala Julika Kvac iz Slakove za „Slov. Stražo" 4.50
K. Hvala lepa!

Čadram. V Čadramu bo imela podružnica „Sl.
Straže" v hiši katoliškega političnega društva „Slo-
ge" v nedeljo dne 17. t. m. po litanih zborovanje,
pri katerem bo govoril domači rojak, odvetnik v Ma-
riboru, gospod dr. Josip Leskovar. Domači in sose-
dje ste povabljeni, da pridete v prav mnogem šte-
vilu!

Središče. Očetje središkega odbora so se zbra-
li nekega večera v gostilni gospoda Horvata in tam-
kaj se je vršila druga odborova seja. Prva točka ve-
černega mraka se glasi: Kako kmet štiri mesece le-
nuhari brez dela? Vprašam te, središki paromlinar,
ali ti opravljaš naše delo, ali pa znaniti ti, središki
hotelir, ker ti paromlinarjev predlog podpiraš? In
vprašam vas, liberalčki, ali niso bili vaši očetje tu-
di kmetje? Vprašam te, paromlinar, kdo te je spravi-
l do tvojega premoženja? Kmet ti je dober le takrat,
kadar ti pripelje lepo rumeno pšenico. In tebi, hote-
lir, pa rečemo: Ako ti ne nese tvoja gostilna, vzemi
kladivo v roke, katerega si se vadiš sukati. Vam pa,
dragi središki kmetje, povem: Čujte, da si zapomni-
te, da bodete prihodnje volili moze iz svoje sredine
in vašega mišljenja, ne pa kake mogočne akcijo-
narje!

Sv. Križ tik Slatine. Letna občna zboru Bral-
nega društva in Katoliškega političnega društva za
sodni okraj rogaški, sta častno izpadla. Pri prvem i-
mata za lepi uspeh največ zaslug blagajnik, č. gosp.
kaplan A. Penič in knjižničar Mat. Pelko. Pa tudi
vsa čast Dekliški zvezi, ki je tako lepo priredila zad-
njo veseloigro, ki je dala društvu čistega dobička 35
kron 40 vin. Na občnem zboru Katoliškega političnega
društva dne 25. februarja pa je bilo zanimivo poro-
čilo društvenega predsednika, kako c. kr. kmetijska
družba v Gradcu zavlada ustanovitve tukajšnje po-
družnice, ki ima že 81 udov. Visoka gospoda, na svi-
čenje v Gradcu koncem sušca! Zlasti pa je vse nav-
zoče, nad 60 mož, razvnel govor g. dež. poslanca I.
Vrečka. Na predlog č. g. Jos. Krajncu se je njemu in
tovarišem izreklo neomajano zaupanje. Sleđnjč je go-

voril župan I. Roškar o sejmih: Gg. poslanci, poma-
gajte, da naš ubogi okraj ne bo popolnoma zabit na
vse strani, da nikamor iz kraja ne sme naša živina,
med tem ko je tihotapcem vse dovoljeno.

Sv. Lenart nad Laškim. V nedeljo dne 17. t. m.
ob 11. uri dopoldne, se vrši pri nas občni zbor Izob-
razevalnega društva. Ob tej priliki govori Franjo
Žebot iz Maribora. Domačini in sosedje, pridite prav
številno!

Št. Jurij ob južni železnici. Tukajšnji okoliški
požarni brambi je daroval častiti gospod Ferdinand
Žgank, kaplan pri Sv. Martinu pri Saleku, 5 kron,
za katere se mu odbor požarne brambe najsrčneje
zahvaljuje.

Dramlje. V nedeljo dne 10. t. m. po prvi sveti
maši bomo imeli poučni shod glede zavarovanja. Go-
vornika pošlje Vzajemna zavarovalnica iz Ljubljane.
Shod bo na prostem pred župniščem. Drameljčani in
sosede, prihitite vsi v velikem številu na to važno
zborovanje!

Dobrna. Velečastiti gospod Janez Vreže, profe-
sor v Mariboru, je daroval tukajšnjemu telovadnemu
odseku Orel, povodom poroke njegovega člana Jako-
ba Šveta z Nežo Rihter 5 K. Velečastiti gospod F.
Schreiner, kaplan v Žalcu, pa 25 K, ko je bil imeno-
van častnim članom Orla na Dobrni. Bog plačaj tem
velikodušnim dobrotnikom. Živeli posnemovalci! —
Na gostiji Jakoba Šveta z Nežo Rihter so rodoljub-
ni svati nabrali za „Slovensko Stražo" 26 K. Vsa
čast zavednim svatom!

Št. Jurij pod Taborom. Bralno društvo nazna-
nja, da bo v nedeljo dne 10. t. m. po večernicah v
društvenih prostorih poučni shod Dekliške zveze, v
nedeljo pozneje pa shod Orlov z zanimivim vspore-
dom. Vabljeni ste mladi in stari.

Grize. Pri nas liberalci pač grozno lajkoto tr-
pe, zato si najbolj želijo „aimoht." Da pa svet malo
izve, kako in kaj, naj pa bo odkrito, ker sami želijo.
Ko je pri nas začel razvijati rudečkar svoj program
že pred približno 25imi ali 30imi leti, drveli so se-
danji narodni strankarji vsi v ta tabor. Obetalo se
jim je, da pridejo naenkrat do premoženja, da „bomo
vsi glih." Sklenili so takrat, da si bodo privoščili
„ajmoht.", ko dobe prve novce razdeljene. Toda ta
rudeči petelin je prerano vstal ter vzbudil speče, ki
so tavali za glasom, ki se je pa jim izgubil v dalja-
vi ter polagoma popolnoma zginil. Zablješala je dru-
ga sablja in glas narodnih strankarjev je našel tu
prvi odmev. Čez drn in strn po koncu, moj živ dan,
vse naš te „erne", pa jih ugonobimo. (Toda tudi tu je
šel up po vodi. Za plačilo je bilo samo malo oslove-
ga golaža, kateremu pravijo liberalci „aimoht." Kdor
pa je to dobro jed okusil, postane prerok in vidi po
zraku leteti zaupna pisma na sestanke, na katerih se
kima, cigare kadil in popiva, da se pripravi na vo-
litve. Ker pa so ti ljudje samo okusili aimoht, naj si
ga poprej še privoščijo vsaki en porcijonček, mogo-
če dobe še ono, kar je med ušesami skrito, da se le
prebude enkrat iz spanja, ker pride res hudi čas in
ne vem, če jim ne bo šlo ob pamet. Torej le hitro se
abonirajte, ker aimoht je baže že malo.

Polzela. Dovolite mi, gospod urednik, še en-
krat malo prostora v „Straži." Svojim nasprotnikom
moram ležati strašno v želodcu, da tako bljuvajo v
svojih listih. Za jako pomembno osebo me morajo že
imeti, da mi posvečajo toliko pozornosti. Zdaj bi na-
enkrat radi iz mene naredili nemškutarja. Dolžili so
me in celo priče ponujali, da sem se udeležil zboro-
vanja Šudmarke na Polzeli in celo delavcem govoril.
Ker sem pa bil ves tisti čas v večji družbi gostov
gospoda Žigana, venčar nisem mogel biti drugod.
Moral so tedaj to laž preklicati. Stuhali pa so takoj
drugo. Dolžili so me, da sem pri prihodu nemškega
učitelja šel k njemu „v fraku in cilindru." No, fraka
še nikoli v življenju nisem nosil. Res pa je, da je
nemški učitelj vse slovenske tovariše obiskal in jaz
sem mu ta oficijelni obisk — kar najpriprostejša oš-
ka zahteva — vrnil. Nisem pa imel ne fraka in ne
cilindra, ampak navadno obleko, ki sem jo takrat no-
sil tudi druge nedelje doma. Tudi mi predbacivajo,
da občeujem s postajenačelnikom in Vođoputzem itd.
Če pridemo kje slučajno skupaj, spregovorimo zares
par besed, posebno z gospodom oskrbnikom, s kate-
rim se kot ožja rojaka poznava nad 30 let. Tudi mi
predbacivajo, da sem se udeležil „Herrenabendov"
Res je, da sem bil nekaterekrat navzoč, odkar pa se
je začela agitacija za nemško šolo, pa ne več. Zdaj
pa vprašam jaz vas, gospodje nasprotniki: Ali se li
niste tudi vi udeleževali skozi mnogo let teh večerov?
Ali se niste izrazili, da z drugo družbo tukaj na
Polzeli sploh ne morete občevati? Ali niste cfrali in
celo plesali v tej družbi? Ali se niste gostili pri bo-
gato obloženih mizah polzelskih Nemcev? Ali se ni-
ste celo s temi Nemci bratili? Ali ni tukajšnja slo-
venska „Lehrerschafft" v „Deutsche Wacht" napadala
polzelske Slovence? Kdo je agitiral za nemški učni
jezik V. razreda naše slovenske šole itd.? Če mislite
tedaj vzeti na svojo narodnost patent, potem se pa le
spomnite tudi teh očitanih. Če me mislite še dalje sum-
ničiti v privatnih rečeh, prosto vam. Dosežanji vs-
pehi so vam vendar znani, kakor vam mora tudi že
znano biti, kako ime nosi tako delovanje. Dobro je pa
vam tudi znano, da imam jaz zoper vas enako, da,
ostrejšje orožje, ki pa se ga do skrajne sile ne ma-
ram poslužiti, ker nisem denuncijant. Pokažem vam
ga pa privatno, če hočete. Višec podlosti pa ste do-
segli, ko ste se norčevali v „Narodnem Listu" iz mo-
jega verskega prepričanja ter zametovali spoved in

sv. obhajilo. Ni me sram pripoznati, da sem dozdej
še vsako leto opravil velikonočno spoved in bom to
tudi v bodoče storil, če bi tudi radi tega imel cel
svet za nasprotnika in zasmehovalca. Odklanjam te-
daj z vami vsak stik in vsako polemiko. Napadajte
me torej v bodoče, kolikor vam je drago. Znano pa
vam mora biti, da se olikan in značajan človek ne
skriva za uradniško tajnost in ne kaže fige v žepu,
to je delo junaških denuncijantov. Povem vam, da
me vsi vaši napadi v katerikoli zadevi ne spravijo iz
ravnotežja, ker me nobena vaših besed v bodoče ne
more več žaliti. To je moja zadnja beseda! — Peter
Loparnik.

Polzela. Za Slovensko kmečke zvezo je nabral
gospod Franc Korber, vrl naš somišljenik na Polzeli,
med tamošnjimi pristaši Slovenske kmečke zveze —
55 K. Posnemanja vredno! Živeli vrl Polzelani!

Velika Pirešica. Da živimo bolj ob hribovju in
so naši kraji nekako bolj prezirani, čutimo gotovo vsi
tukajšnji občani. Zato pa nismo manjredni ljudje in
moramo kritizirati dejstvo, da so pošne razmere pri
nas še take, kakor so bile. S 1. marcem t. l. se je
razdelilo poštno okrožje, katero se je do sedaj oskr-
belo samo od enega poštnega sela, tako da dobi po-
močnika in sicer bo en sel opravil poštno službo za
vsi: Vrbje, Gotovlje, Zgornja in Spodnja Ložnica,
a drugi sel opravlja službo prvi dan na Zg. Ponik-
vi, a drugi dan za Pirešico-Galicijo. Iz tega je raz-
vidno, da smo ostali mi pri starem in dobimo samo
vsak drugi dan pošto, nasprotno pa se je krajem:
Vrbje, Gotovlje (ki je že itak poprej dobivalo vsak-
danjo pošto), Zgornja in Spodnja Ložnica privolila
ugodnost, da dobe vsak dan pošto. Nismo sicer ne-
voščljivi svojim sosedom, da dobe vsaj enkrat na dan
redno pošto, nasprotno jim jo še privoščimo, vendar
pa moramo odločno zahtevati, da se tudi nam prizna
ugodnost, kakor drugim. Mar nismo tudi mi davko-
plačevalci? Ali ne prispevamo tudi mi potom pristoj-
bin k poštni upravi. Prosimo slavno poštno direkcijo,
da to upošteva ter tudi nam prizna poštno ugodnost,
katero že toliko časa prosimo. Ob enem pa prosimo
kompetentne faktorje, da nas podpirajo pri naši upra-
višeni zahtevi ter nam izposlujejo to ugodnost, kate-
ro so že drugim izposlovali. — Pireščan.

Velika Pirešica. C. kr. okrajno glavarstvo Ce-
lje nam je dovolilo, da se sme vršiti, kakor vsako
leto, sejem dne 21. t. m. Ker je pri nas jako živahna
živinska kupčija, kakor tudi druga trgovina, vabimo
vse kupce, tujce kakor domačine, na ta jako dobro
obiskovani živinski in kramarski sejem.

Gornjigrad. Dne 8. t. m. smo izročili materi
zemlji zopet vrlega krščanskega moža Janeza Hrena,
po domače Joška. Zopet ena vdova več!

Z Menine. Ko se ob solnčnih popoldnevih spre-
hajam med zgodnjim evetjem ob lahni pomladanskih
sapicah, pozabim na vrvenje in drenje spodaj na tr-
gu gornjegraškem. Le včasih se mi še obude spo-
mini na volilni boj, ko mi kak tujec pravi, kar je vi-
del in slišal po trških gostilnah. Tako mi je neki
Kranjec, ki baranta z živino, razlagal, kako so libe-
ralci hudi še vedno na vsakega, kdor se ni od njih
dal gnati na volišče, kakor žival v mesnico; še ve-
daje gorje pa tistim, ki so pooblastila jemali od ženic,
ki imajo pri „Zvezdi" zemljo v najemu, ali so druga-
če odvisne. Pa kako naj gre za liberalce po kostanj
v ogenj na primer mož, ki je celo podpiral Ciril-Me-
todarijo, a so ga v zahvalo v zimi sodniško deložni-
rali. Sedaj so ga iskali Trkeljni, ko pa je prosil bo-
tra svojemu zakonskemu otroku, ga ni našel pri teh
agitatorjih. Ali naj ubogamo tiste, ki vprašujejo po
krčmah: Kdo bo te klerikalne časnike plačal? Kaj
vas to briga? Glejte, da tistih 1274 K dobite, ki ste
jih iskali pri sodnji potem, ko se je dolžnik že izse-
lil v deželo, od koder ni pošte. Hic Rhodus! Čudimo
se vdovam, ki se po takih bridkih skušnjah še vedno
liberalcem obešajo za frak, nas pa zmerjajo za kon-
zule in berače. Škoda, da so možje izumrli, kakor
menda nikjer na svetu je tu vdov in Amerikank; le
mož nam manjka! Oddod birokratizem v občini.

Iz Savinjske doline. Menili bodete gotovo, go-
spod urednik, da me je zima vzela. Tudi od par li-
beralcev sem že slišal: Hvala Bogu, da je enkrat
zmrznil. Toda ne gre tako naglo. Navajen sem vro-
čine, privadam se mrazu, in tako samotirim v svoji
gorski koči. Zčasih pa jo mahnem k svojemu kolegu
puščavniku. Ker pa že dolgo nisem bil pri njem, za-
puščam ravno sedaj svojo bajto ter se odpravljam na
pot, ker mi je dal glas, da morava na noge; začela
bova zopet striči in briti, da bo vse na okrog letelo,
ker so nekaterim v Savinjski dolini že preveč brade
zrasle. Kje bova začela, bova poročala. Za danes pa
bodite samo pozdravljeni ter prosim, da se mi določi
prostorček, kjer bova lahko brila in strigla. — Sa-
motar pod goro.

Anže pri Rajhenburgu. Ti nemila, ti neizpros-
na smrt! Torej tudi našemu Mihatu nisi marala pri-
zanežiti? Kaj imaš od tega, da si nam pobrala tako
dobrega prijatelja, tako blagega soseda? Mar ti ni
bilo prav, da je vžival med nami vsestransko spoš-
tovanje in ljubezen? Mar ti ni bilo prav, da nam je
bil tako lep vzgled krščanskega moža in slovenske-
ga rodoljuba? Si nam bila li nevoščljiva sreče in ve-
selja, katero smo občutili vselej, kadar smo bili ž
njim v družbi? Kaj si storila ti nemila, ti neizpros-
na smrt? Ali si se mogoče zmotila? Ne! Služabnica
božja si. Izvršila si samo povelje svojega Gospoda.
Gospod pa je hotel Mihata imeti pri sebi, da mu da
plačilo, katero si je zaslužil. Kako je imelo rajnega

Mihaela Veverja vse rado, je pokazal njegov pogreb. Dne 19. februarja se je napolnila cerkev sv. Duha na Gorici samo njegovih prijateljev in znancev. In ko smo izročili truplo rajnega hladni zemlji, so nam solzne oči okoli stoječe množice bile jasne priče, kako priljubljen da je bil rajni. Počivaj tedaj v miru, blagi Miha in ne pozabi na nas tam v večnosti!

Brežice. V prid šolski kuhinji se je v nedeljo dne 3. t. m. vršilo v Narodnem domu dvakrat predavanje s skioptičnimi slikami, ob 3. uri popoldne in ob 8. uri zvečer. Velečastiti gospod pater gvardijan Jeronim, ki je bil že dvakrat v sv. deželi, je z njemu lastno živahnostjo razkazoval zgodovinske sledove sv. križevega pota v Jeruzalemu. Zeleti bi bilo le to, da bi se za tako zanimiva in poučna predavanja našlo še veliko več zanimanja v vseh naših krogih!

Dobova. Brali smo pred kratkim v „Slogi“ članek, v katerem se poveljujejo posojilnice, katere so včlanjene pri nemški graški zvezi. Da se spozna „vzorno“ delovanje teh posojilnic, hočemo opisati delovanje naše liberalne posojilnice, katera se je ustanovila pozneje kot naša in je imela namen, kar so odborniki liberalne posojilnice večkrat povdarjali, našo uničiti (pravo Raiffeisenovo načelo, kaj ne, g. Segula?). Dobili so od zveze kredita okrog 90.000 K, vlog so imeli bore malo, denar so ljudem kar na cesti ponujali (priče so na razpolago), a sedaj, ko so komaj štiri leta od ustanovitve minula, pa neusmiljeno tirjajo denar nazaj, ker zveza hoče imeti večino kredita povrnjenega. Čudno je in kaže dobroto Nemcev in pravi luči, da sedaj, ko vsled pomanjkanja denarnih sredstev posojilnice v Brežicah, Globokem in Bizeljskem iztirjujejo posojila, pride tudi graška zveza in spravi ljudi v velike zadrege. Naša posojilnica je v tem obupnem položaju priskočila kmečkemu ljudstvu na pomoč in jih obvarovala stroškov, kateri bi vsled tožb, eksekucij itd. nastali. Značilno za ruh, ki veje v teh posojilnicah graške zveze, je, da so bili odborniki, dobro umevajoč nauke Raiffeisenove, v vednih prepirih in se celo tožili. Poročali bi lahko še marsikaj zanimivega o razdelitvi dobička in o neki gostiji, pa o tem prihodnjic, če to ne bo zadostovalo. Nemška zveza v Gradu je premalo poučila posojilnične organe, radi tega so streljali take kozle. Naše ljudstvo bo zopet pozivano, da se poslužuje le denarnih zavodov, katere vodijo pristaši S. K. Z. in so včlanjene v naši organizaciji.

Pišece. Katoliško izobraževalno društvo ima v nedeljo dne 10. t. m. svoj redni občni zbor takoj po prvi sv. maši v društveni bralni sobi. K mnogobrojni udeležbi vabi vse ude in prijatelje društva najljudneje — odbor.

Bizeljsko. Naši vrli pristaši so pri „Jurengi“, ko so vino vozili, nabrali za „Slovensko Stražo“ 7 K 20 vin. Vrlim kmetom-voznikom prisrčna hvala!

Bizeljsko. V nedeljo dne 10. t. m. je v župnišću za družino Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva predavanje o sveti deželi s skioptičnimi slikami. Predava č. g. pater gvardijan iz Brežic. Pridite!

Gradec. „Slovenec“ se prodaja v Gradu le v knjigarni in prodajalni časopisov Kienreich J Sackstrasse, zraven deželne lekarne blizu Glavnega trga. Opozorjamo graške in druge Slovence na ta edini katoliški in najboljši razširjeni slovenski dnevnik!

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odstranitev poletnih peg, kakor tudi za doseg in ohranitev nežne, mehke kože in belega polta ni boljšega mila, kakor je svetovno znano Steckenperd-milo, znamko Steckenperd, od Bergmann & Co., Tetschen ob Labi. Komad stane 80 vin., dobi se v lekarnah, v drožerijah, v parfum. in sličnih trgovinah. Tudi se je zelo dobro obnesla Bergmanns Liliencreme „Manera“ za ohranitev nežnih, belih rok gospa; v tubah po 70 vin. se povsod dobi. 67

Koroško.

Čudno mnenje o Südmarki. Iz Borovlj pišejo „Miru“: Čisto poseben delokrog Südmarke spoznajo nemčurji v Borovljah in okolici. Razširjeno je namreč mnenje, da nemčurji lahko gospodarijo — in stranke v njih temu nič ne izgube — ker je Südmarka posebno zato, da zatika luknje in popravlja kozle nemčurjskih gospodarskih talentov. Dobro je za te talente, da imajo ljudje to tolažbo, ker sicer bi se jim gotovo že danes presneto slabo godilo. Če bi tega mnenja ne bilo, Bog ve, kakšne obraze bi še-le tedaj delali odborniki raznih nemčurjskih društev? Tolažba sama pa je seveda jako piškava in slaba. Kako bi zamogla Südmarka dati samim Borovljam tako velikanjski svot, kakor bi bile potrebne, ko je vendar že toliko vtaknita v Borovlje in se vkljub temu vse gospodarstvo nemčurjev vedno bolj in bolj bliža žalostnemu koncu? Ne verjamemo, da bi se Südmarka upala kaj takega zagovarjati pred vsi javnostjo. In tudi iz drugega ozira je ta tolažba slaba, ker je že vendar znano, da jih je danes gotovo že nad 40 za znakovanih pri Markeju (županu), da prosijo in tudi upajo pomoči od Südmarke. Kdaj bodo prišli na vrsto še-le ti in kdaj še-le društvo?

Intelligenten fant se sprejme takoj kot natakarski vajenec (piccolo) v hotelu Trabsinger v mestu Celovcu.

Lepe razglednice: zilska narodna noša, planjske, celovškega mesta in „Miklova Zala“ ima v zalogi Slovenska krščansko-socialna zveza v Celovcu, Pavličeve ulice 7. Za društva in preprodajalce veliko popusta.

Smihel pri Pliberku. Naše slovensko katoliško izobraževalno društvo bo imelo v nedeljo dne 10. t. m., ob 3. uri popoldne, pri Likebu v Smihelu svoj 5. letni občni zbor po sledečem vsporodu: 1. Pozdrav. 2. Poročila odbornikov. 3. Vpisovanje novih udov. 4. Volitev odbora. 5. Gospodarski poučni govor (govori gospod Mauhler). 6. Slučajnosti. Možje, fantje, žene in dekleta, pridite v najobilnejšem številu! — Odbor.

Socialni tečaj za ženske se vrši v Žitarivasi v Društvenem domu dne 10. marca. Začne se ob 9. uri dopoldne, konča se ob 5. uri popoldne. Na vsposredu so štirje govori o splošni izobrazbi ženstva. Dekleta in žene iz cele okolice, pridite v obilnem številu v Žitarovasi!

St. Janž v Rožu. Katoliško slovensko izobraževalno društvo za St. Janž in okolico ponovi na željo ljudstva v nedeljo dne 10. marca ob 6. uri zvečer pri „Činkovcu“ v St. Janžu igro „Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta“, vprizorijo pa takrat tudi dekleta igro „Kukaviča modra ptica ali boj za doto.“ Vstopnina kakor po navadi. Za člane prost vstop. K obilni udeležbi vabi odbor.

Cenjena gospa! Kaj mi je storiti?

Moj otrok hudo kašlja, govori hripavo, grlo je vneto in jaz se bojim. Pa tako pozno zvečer ne morem dobiti zdravnika! No, tedaj pa dajti otroku za sedaj šest teh-le „Sodenskih pastil“ v vročem mleku — so pristne od Fajja, — in čez eno uro zopet šest. To bo menda že zadostovalo in bo pomagalo. Jutri si pa kupite eno škatlico za 1 K 25 vin. v lekarni ali v drožeriji. — — — — — Sodenske Faysove pastile bi pač morali vedno imeti v hiši. Ponareti ne kupite. — —

Primorsko.

Spuščanje drugega dreadnoughta v morje. Kakor znano, bo slovesno spuščanje drugega avstrijskega dreadnoughta „Tegetthoff“ v morje dne 21. t. m. dopoldne ob 10. uri. Vstop k tozadevnim slovesnostim bo dovoljen samo onim osebam, ki se bodo zamogle izkazati z numeriranimi in na njih ime se glasečimi vstopnicami.

Hrvaške pridige v Pulju prepovedane. Tekom prejšnjih let je imel v Pulju v stolni cerkvi kaplan Janko hrvaške pridige. Letos je pa škof Flapp te pridige prepovedal. Hrvati in Slovenci v Pulju so torej brez pridige.

Tržič na Goriškem dobi dok za ladije. Ladijedelska družba „Cantiere navale Triestino“ v Tržiču je kupila plavajoči dok za ladije na balearskih otokih. Prepeljali so ga v Tržič. Dok je 137 m dolg, 35,6 m širok, razdeljen je na sedem pontonov, zatorej sprejeti v popravo največje ladije domače in tuje trgovinske mornarice.

Beda v goriški deželi. Suša v letu 1911 je povzročila ogromno škodo v goriški deželi, tako da vlada med kmečkim prebivalstvom občutno pomanjkanje in revščina. Največ so prizadeti poljedelci goriške okolice; vničen jim je bil ves pridelek koruze, katera se prideluje za krompirjem, in ravno tako nemška detelja razven prve košnje (ta se kosi do petkrat na leto). Vsled zgube teh pridelkov trpi kmetovalec na pomanjkanju živeža za ljudi in živali. V goriški okolici je največ prizadet spodnji Kras. V zadnjih letih so tam opustili sejanje žita in so se lotili sajenja krompirja. Za krompir je bila v letu 1911 precej dobra letina, vsled suše pa je bil na spodnjem Krasu krompir v zemlji tako prepečen, da ni bil za trajnost. Kmetje so porabili ves krompir za živež. Kar so ga pustili pa za seme, jim je v kratkem času ves segnil. Tako so Kraševci sedaj brez krompirja za seme. Kakor se čuje, jim v tem pomaga sedaj Gospodarska zadruga v Vrtojbi pri Gorici, pri kateri so večinoma včlanjeni, da jim preskrbuje krompir za seme. Prizadeti so bili v letu 1911 vsled suše tudi vinogradniki v Brdih in na Vipavskem; bolj je za gorjane, ker prodajajo drago seno in krompir, vendar so pa imeli tudi ti prav majhen krompirjev pridelek.

„Iredentovec“ potegnil italijanske lahkovrneže. Po italijanskem časopisu kroži vest o dogodku, ki ni brez humorja. V Pistoji se je nedavno pojavil mlad človek, ki se je izdajal za Tržačana in ki je trdil, da so ga avstrijske oblasti pregnale iz njegovega rojstnega mesta vsled političnih ozirov. V Pistoji je bil zaradi tega sprejet seveda nad vse gostoljubno. Dobil je denarja, kolikor ga je hotel, da bi mogel nadaljevati v Italiji svoje študije, dijaki so prirejali zanj denarne zbirke in izdali so tudi oklice v ta namen na dijaštvo v drugih mestih. „Preganjanemu patriotu“ so dali priporočilna pisma na Barzilajja in druge vplivne politične osebnosti v Rimu. Možakar se je ravno pripravljal, da bi odpotoval v Rim, ko mu je namero preprečila neka malenkost: tiralica državnega pravdnštva v njegovi domovini, ki pa ni bila Trst, temveč južna Italija! Ubogi pregnanec je bil nek kalabriški pustolovec, ki je znal pravilno ceniti svoje rojake ter razburiti njihova patriotična čustva.

Razgled po svetu.

Državni poslanci in njihovi volilci. Ravnatelj hmeljskih nasadov Teodor Gauba je imel pred nekaj dnevi v Žalcu shod, kjer je naravnost na klasičen način opisal sedanje razmerje med poslanci in volilci. Med drugim je povedal to-le: Državni poslanec nima danes skoraj nobenega drugega dela, kakor da otroke, brate, sorodnike in druge znance svojih volilcev k državnemu kruhu spravlja. Za študiranje vladnih predlog, ali so koristne ali škodljive, nima sploh časa. Nobeden neče več delati ali se obrti učiti, nihče neče več v zasebno službo in se samostojno v boj za obstanek vreči. Vse here v državno službo in hoče od države svoje preskrbe. In poslanec, ki ne preskrbi vsak dan dvema ali tremi državnih služb in ne reši najmanj dvajset pisem, s katerimi ga prosilec za preskrbo prosijo, ta se sploh ne smatra več za poslanca; volilci pravijo, da se ne briga za njih koristi in pri prihodnjih volitvah je lahko siguren, da propade. Dobri in spretni poslanci so samo tisti, ki so toliko in toliko ljudem državno službo preskrbeli. Ta izvajanja so sicer pretirana, so pa žalibog precej resnična.

Prostitutka umorjena v čevljarski delavnici. Iz Brna poročajo: V neki čevljarski delavnici se je prigodil grozen slučaj. 18letni čevljarski vajenec Simaček je v navzočnosti svojega mojstra napadel 28letno prostitutko A. Koštialovo ter ji zabodel kuhinjski nož v prsa. Ker je bilo zadeto pri tem srce, je Koštialova na mestu umrla. Morilec ji je nato ukradel 80 K ter pobegnil. Daleč pa vendar ni prišel, zvečer so ga že našli v bližnjem gozdu težko ranjenega. Pognal si je kroglo v prsa. Prenesli so ga v bolnišnico in bo le težko okrevalec.

Napad na baron Rothschilda. Iz Londona poročajo: Na barona Leopolda Rothschilda je bil dne 5. t. m. izvršen atentat. Tik pred 5. uro, ko je izstopil baron Rothschild iz svoje hiše, je neki neznanec trikrat ustrelil na njega. Napadalec so aretirali. Baron Rothschild ni bil ranjen. — Drugo poročilo pravi: Policija noče izdati imena napadaleca na barona Rothschilda iz diplomatskih ozirov. Prišel bo pred sodišče zaradi poskušnega umora. Kakor govore, je napadalec ruski žid, najbrže se gre za anarhističen napad. Baron Rothschild pravi, da se imenuje napadalec William Tibbett.

Maščevanje odpuščene strežajke. V brooklinski otroški bolnišnici je umrlo sedem otrok na sumljivih znakih. Državno pravdnštvo je konstatiralo, da je neka odpuščena strežkinja iz maščevanja zastrupila otroke.

Vojska.

Aubry umrl.

Dne 5. t. m. je umrl italijanski vrhovni poveljnik vojnega brodogoja admiral Aubry, ob 2. uri popoldne, na svoji poveljni ladiji „Vitorio Emanuele“ v luki v Tarentu. Nadškof v Tarentu ga je previdel s svetotajstvi.

Ministrski svet je priporočal kralju imenovanje podadmirala Faravellija naslednikom Aubryja.

Tu Vam kažemo Fellerjev rastlinski izvlečni fluid z znamko „Elsa-fluid“, ki je, kakor smo se sami prepričali, bol utešujoč, zdravilen, osveževalen, mišičje in kite krepi, ki ozdravi slabosti udov ter učinkuje proti vnetju! On uteši protinske živčne, revmatične bolečine, bodlja je, bolečine zob, glave, hrbta in kriza, utrujenost, oslabelost oči in glavo, učinkuje pozivljajoče in stori človeka, da kljubuje lažje raznim betežnostim ter prepreči marsikako bolezen, katero povzroči prepih, prehlajenost, n. p. kašelj, hripavost, nahod, bolečine v vratu. —

Pristen je le, ako ima vsaka steklenica „Feller“. 12 malih ali 6 velikih ali 2 specialni steklenici 5 K, 24 malih ali 12 velikih ali 4 specialne steklenice 8 K 60 v, 48 malih ali 24 velikih ali 8 specialnih steklenic 16 K s poštnino vred.

Ob tej priliki tudi poudarjamo, da uporablja na tisoče ljudi proti bolečinam v želodcu, krču, netočnosti, gorčici, tiščanju v želodcu, bljuvanju, slabostim, pehanju, napenjanju, zabasanju in raznovrstnim prebavnim težkočam s presenetljivim uspehom Fellerjeve odvajalne rhabarbara-kroglice z znamko „Elsa“-kroglice. — 6 škatlic 4 K franko in 12 škatlic 7 K 60 vin. franko. — Pozor pred ponarejanjem! Pristen fluid in pristne kroglice se dobe le pod naslovom:

E. V. Feller, dvorni lekar v Stubici, Elsastr. 264 (Hrvatsko).

Gospodine, za gostilniško obrt poleg železniške postaje, pololetna, slovenskega in nemškega jezika vešča ter primerne zunanosti in z majhno kaucijo se sprejme z 1. aprilom. Plačilo po dogovoru. Ponudbe pod „gostilna“ na uredništvo. 262

Deklica oz. gospodična, slov. in nem. jezika v govoru in pisavi vešča, ter mogoče v trgovini že malo priučena se sprejme takoj v trgovino na deželi v zvezi z poštnim uradom. Ponudbe pod „pošta“ na uredništvo 283

XXXXXXXXXX

Služba cerkovnika in organista v Skočidolu na Koroškem se sakoji odda. Če ilijane predno t. Zupnijski urad v Skočidolu p. Podravlje na Koroškem 70

Molitvenike, rožne vence, podobice, križe različnih vrst, svetinj iz aluminijuma itd. itd. priporočila

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ob Dr.

XXXXXXXXXX

Delavnica za popravila

Točna postrežba!
Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Edel na obrok! Ilustr. cenik zastoni Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 8.50
Pristna srebrna ura 7.—
Original omega ura 18.—
Kuhinjska ura 4.—
Budiljka, niklasta 3.—
Poročni prstani 2.—
Srebrne verižice 2.—
— Večletna jamstva

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlato in srebro.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela
dekoracijske, slikarske in
pleskarske stroke, katera izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravc v Celju
Gospodska ulica 5.

Veletrgovina s špecerijo in z deželni pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Na debelo! Na drobno!

Prazen je izgovor da se mora blago kupovati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim špecerijskim blagom, tako da zamore popolnoma ustreči zahtevam cenj. gospodov trgovcev proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene kakor tudi druge vrste sveč ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke, kakor: oves, pšenico, suhe gobe, fižol, seno, orehe, vinski kamen itd., sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne wreče ter petrolejske in druge sode.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domačo deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za saditi, bel, rumen ali rožen. Za krmljenje živine pa imam v zalogi rižovo moko in otrobe v ceni od 9 do 15 K per 100 kg.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Velika narodna trgovina
Karol Vanic, Celje
Narodni dom.

Na drobno! Na debelo

Priporočila bogato in vedno na novo manufakturno blago, kakor: sukno, platna vseh vrst itd. **po najnižjih cenah.** Opravo za krojače in šivilje izvanredno po ceni. Cene brez konkurence

Solidna in točna postrežba.

Lese (remči) za sušenje hmelja se prodajo po zelo nizki ceni. Hmeljarji, ki nimate novih sušilnic, uporabite ugodno priliko za nakup vrednih in dobro ohranjenih les. Resni kupci si jih lahko ogledajo vsaki dan; podrobne podatke daje restavrater kolidorske restavracije v Žalcu. 212

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast.

koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporočila zadržam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Pridobivajte naročnike!

Zakaj?

narbolje in najugodneje pri Janko Artmanu v Šent Jurju Vaše potrebščine kupite

Zato! ker pri Artmanu dobite lepo blago, dobite močno blago, dobite stanovitno blago, dobite vse po najnižjih cenah, je poštena postrežba, je pravična mera in vaga.

Toraj pojdite vedno

k Janko Artmanu

v Šent Jur ob južni železnici da si kupite vse potrebno blago za praznike in sveto birmo, kakor tudi vsakovrstno drugo blago, katero potrebujete. — Od 10. sušca do 5. junija bode v zgornjem nadstropju trgovske hiše JANKO ARTMANA v Šent Jurju velikanska razstava naj-novejših svilnatih robcev,

Dober zaslužek.

Kedor bi hotel sodelovati pri važnem narodno-gospodarskem podjetju ter si ob svojem prostem času kaj zaslužiti, obrne naj se do upravnistva tega lista v zaprtem pismu, katero naj ima nadpis: „Narodno-gospodarsko delo“. 62

Volneno blago

za ženske obleke najno-
vejše in najcenejše pri

Druškovič-u, Slovenj-gradec.

Na debelo!

Veletrgovina s papirjem.

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Trgovina s špecerijskim blagom

Pozor Slovenci!

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga velikaška izbira kranj. vrvarskega blaga kakor: štrang, užd, vrvi, vrvi za perilo, mrež za seno in za o-
troške postelje itd. itd. :
Sprejema se vse pod to stroko spadajoča dela kakor: vrvi za zvo-
nove, dvigalnice in transimsije. :.

Ivan Ravnikar
Celje

Graška cesta 21.

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Glavna slovenska zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firniza in :
lakov. :
Zaloga nagrobnih in voščenih sveč, :
Zaloga vseh rudniških voda. :
Priporočam sveža, deteljna, travna. :
poljska, vrtna in cvetlična kaljiva :
semena. 22

L JUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

Hranilne vloge po 4 1/2% brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izven praznikov, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštne hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostuje na-lov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgeve pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Najbolj zdrava
kavina pijača
je že 20 let
Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava.

Resničen
nadomestek kave!

Kathreinerjeva
prinese pravo v hišo.

Svoji k svojim!
Priporoča se največja in največja
nejša svetovno priznana slovenska
trgovina

RAFAEL SALMIČ
v Celju **NARODNI DOM.**

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur,
slatin, srebrnine in optičnih predmetov.

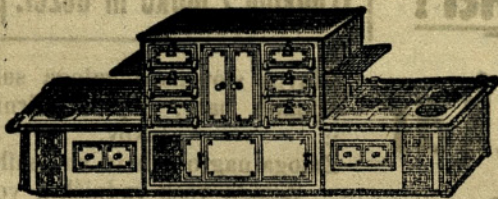
Najnižje cene, postrežba točna.
Mali dobiček, — dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh
delih sveta. Vsak Slovenec zahteva
moj novi veliki cenik, katerega
dobi zastoj in poštne prosto.

Na tisoče zahvalnih pisem sem
prejel vsled dobre in poštene po-
strežbe.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa,
emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele,
restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s
plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki
govini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj
originalni Kolosens-štedilniki in manj vredni izdelki
naj se vračajo. Ceniki zastoj. 194

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke
zadnje mode razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 301.

Vzorci na zahtevo poštne prosto.

Ni treba si glavo tretji!

Najboljše špecerijsko blago,
zanesljiva kaljiva vsakovrstna
semena

voščenih in drugih vrst sveč,
dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri
staroznani trdki

Milan Hočevar Celje
tik farne cerkve.

Oblastveno potrjeni in zapriseženi
civilni ————— zemljemerec

(geometer)
Guidon Grubitsch
Maribor ob Dr.

Marijina ulica 10 (nasp. c. kr. okr. sodniji)

si dovoljuje slav. občinstvu naznaniti, da je prevzel
tehnično pisarno oblastveno potrjenega in zapriseže-
nega civilnega zemljemera

Karola Hantich-a v Mariboru.

Priporoča se v zanesljivo izpeljavo vseh v to
stroko spadajočih del, kakor:

delitev polja in gozdov, parceliranje, reguli-
ranje potokov, potov in cest, postavljanje
mejnih, kakor izkazuje katastralni (davčni) načrt.

Pri mejnih razprtijah ter delitvah posestev
zadostuje dopis katastralne občine in dotični štev.
parcele. Izdeljuje občinske načrte (mape) s parcel-
nimi zapisniki, kakor tudi načrte posameznim po-
sestnikom. Načrte pri dovoljenih (koncesioniranih)
vodnomočnih stavbah itd. itd. 272

Telefon št. 170.

Brzjavni naslov: Geometer Grubitsch Maribor.

Katoličani!
Slovenci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

Jos. Macuh
Maribor, Stolna ulica 5
nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in
sl. občinstvu za obilen obisk; osobito
se priporoča gosp. abiturientom in
maturantom za izdelovanje modnih
salonskih oblek. Zagotavljam točno
in pošteno postrežbo. Cene primerne
Zaloga črnega in modnega blaga,
iz solidnih tovarn.

Le pristna s to le! 61

varstveno znamko

Rösler-jeva
**voda za
zobe**

je najboljša za zobe.

Dobi se posod.

Steklenica 72 h.

Sladkega sena

100 Met. Cent. v bale spre-
šane in s svilom zvezanega
je na prodaj v župnišču:
Novacerkev, pošta Vojnik.
Cena 7 kron.

Veliko presenečenje!

Nikdar več take prilike!

600 komadov le za 4 K.
Ena krasna polz preciz. ura na
sidro z verižico vred, dobro ido-
ča, 8 let jamstvo, moderna svil-
nata kravata za gospode, 8 ko-
made finih žep robcev, 1 lep
prstan za gospode z imit. dra-
gim kamnom, 1 krasna garni-
tura za ženske lišp, in sicer lep
kolir iz orient. biservov, mod-
lišp za dame s pat. sponko, 2
eleg. zapetnici za dame, en par
uharov, 1 krasno ogledalce, 1
denarnica iz usnja, 1 par gum-
bov za zapetnice, duble, kra-
sen album za razglednice z naj-
lepšimi mesti 3 jux predmeti
za smeh, 20 komadov koresp.
predmetov in še 500 za v hiši
rabljivih predmetov. Vse skupaj
z uro vred, ki je sama vredna
tega denarja, stane 4 K. Pošlje
se po povzetju ali če se denar
naprej pošlje po dunajski osred-
nji razpošiljalni

Ch. Jungwirth, Krakov Nr. A/27
O. Če se naročita 2 zaboja se
če priloži brezplačno 1 prima
angl. britev. — Če kaj ne uga-
ja se denar vrne. 66

Ne cenik, napolnjen s spričevali,
Le solidno delo naj delavca hvali.

Velečast. duhovščini in drugemu p. n.
občinstvu se uljudno
priporočam za napravo podobarskih, pozlatarskih in slikar-
skih del, za napravo in prenovlj. ne oltarjev, t. bernakeljev,
božjih grobov, spovednic itd. Izdelujem tudi lepe podobe
iz lesa, kamna in malca (gipsa) fino slikane po najnižji ceni.
Prevzamem tudi izdelovanje boljšega pohištva, klečalnike
in dr. za zasebno rabo. Priporočam se tudi slav. družtvom
za napravo gledaliških odrov in dekoracij.

Solidno delo! Cene primerne!

Načrti, dogovori in proračuni brezplačno!

Z veselo poštovanjem

Davorin Lubej, delavnica za cerkvena dela
Zaverše pošta Grobelno.

Posestvo!

lepo ležeče, v tinjski fari, 12 johov zemlje, vinograd,
njive, travnik in gozd, hiša in gospodarsko poslopje
vse v dobrem stanju, se pod ugodnimi pogoji proda.
Ako ima dotični K 2.000 lahko kupi, ker je drugo v-
knjiženo. Vse natančneje pri Alojziju Pinterju v Slo-
venski Bistrici. 258

Lahek zaslužek. Za na dom, za fante de-
kleta že od 14. leta naprej.
Kdor želi delati za mene predmete, pri katerih se lahko zasluži 20 do
40 vinarjev na uro in to brez posebne učnosti. Kdor želi pojasniti in
vzorec od dela naj pošle 60 vin. v znamkah, katere se mu pa vrnejo
ako delo sprejme. Izrezljarska trgovina, trg Lemberg, Šmarje pri Jelšah.

**Schlüter-
kruh**

redilen, lahko prebavljiv, okusen,
ostane dolgo svež, lep kruh in
cen. Izdeluje 14

pekarna Berner

Koroška cesta, filialka v Tegett-
hoffovi ulici.

Podružnica

**Ljubljanske Kreditne
Banke v Celju.**

Centrala: **Ljubljana.**

Podružnice: **Špljet, Celovec, Trst,
Sarajevo in Gorica:**

Delniški kapital: **8 milijon kron.**

Rezervni zaklad čez K 800.000 obrestuje

**vloge na vložne
knjižice po**

od dne vloge do dne dviga.

Renf. davek plačuje banka iz svojega.

**4¹ 0
2 0**
čistih